

**ÁLIT
FRÁ
ENDURSKOÐANARNEVNDINI**

**fyri skipabygging sett niður av Føroya Landsstýri
16. juli 1996**

Tórshavn 28. mai 1997

Álit

frá nevndini, ið landsstýrið setti hin 16. juli 1996 at kanna og gera
tilmæli viðvíkjandi stuðulslóggávu og fígging annars í sambandi við
skipabyggingar.

Tórshavn, hin 28. mai 1997

Kaj P. Mortensen (form)

Olaf Olsen

Jens Kári Vilhelm

Wilhelm Petersen

Bjarni Askham-Magnussen

Heðin Weihe, skrivari

Innihald

1. INNGANGUR, FORSØGA OG NEVNDARARBEIÐI	4
2. VIÐMERKINGAR NEVNDARINNAR.....	5
3. TILMÆLI NEVNDARINNAR	8
4. TÝDNINGUR FYRI SAMFELAGIÐ AV ALMENNUM STUÐLI TIL SKIPABYGGING	11
4.1. SAMFELAGS TÝDNINGUR AV STUÐLI	11
4.2. STUÐULSSLØG	12
4.2.1. VEÐHALDSSKIPANIR.....	12
4.2.2. VENTURE - FELØG	12
4.2.3. STUÐUL VIA INFRASTRUKTUR OG RÁÐGEVING	12
4.2.4. STUÐUL VIÐ TREYTAÐUM LÁNUM OG STUÐLI	13
5. ÍLÓGUTÖRVUR GRUNDAÐUR Á STØÐID ÚNDIR VERANDI SKIPAFLOTA.....	13
5.1. DJÚPVATNSTROLARAR	13
5.2. ÍDNAÐARTROLARAR	13
5.3. ÍSFISKATROLARAR.....	14
5.4. STÁLLÍNUSKIP OG LÍNUBÁTAR.....	14
5.5. NÓTA- OG TROLSKIP	15
5.6. VERKSMIÐJUTROLARAR	15
5.7. FRYSTITROLARAR.....	15
5.8. RÆKJUSKIP	16
5.9. DJÚPHAVS- OG ÚTHAVSFLOTIN.....	16
5.10. HANDILSSKIP	16
5.11. NIÐURSTØÐA	16
6. STUÐULSSKIPANIR OG FÍGGINGARMØGULEIKAR	19
6.1. VERANDI STUÐULSSKIPAN Í FØROYUM	19
6.2. STUÐULSSKIPANIR Í ØÐRUM LONDUM.....	21
6.2.1. NOREG	21
6.2.2. DANMARK.....	21
6.2.3. ES	22
6.3 FÍGGINGARMØGULEIKAR	23
6.3.1. VERANDI FÍGGINGARMYNSTUR:	23
6.3.2. UPPSKOT TIL UMLEGGING AV STUÐULSLÁNI OG VEÐHALDI	24
6.4 MØGULIGUR SÁTTMÁLAVEÐHALDSGRUNNUR	25
7. MILLUMTJÓÐA BINDINGAR.....	25
7.1. STUÐULSPOLITIKKURIN í OECD.....	25
FYLGISKJÓL: YVRLIT FF	27

1. INNGANGUR, FORSØGA OG NEVNDARARBEIDI

Landsstýrið setti hin 16. juli 1996 eina nevnd at kanna og gera tilmæli viðvíkjandi stuðulslóggávu og figging annars í sambandi við skipabyggingar.

Arbeiðssetningur nevndarinnar er at lýsa:

- Verandi stuðulsskipanir í sambandi við bygging og umbygging av skipum í Føroyum.
- Stuðulsskipanir í øðrum londum, herundir serstakliga í Noreg og ES.
- Millumtjóða bindingar í sambandi við veitan av stuðli í handilssáttmálum við ES og innan OECD.
- Tørvin at gera flögur og viðlíkahald av fiskiskipum og í hesum sambandi at lýsa tørvin at veita almennan stuðul.
- Samfelagsligur og vinnuligur týdningur av, at stuðul verður veittur til skipabygging.
- Grundarlag fyrir at seta á stovn ein sáttmálaveðhaldsgrunn ella aðra trygdarskipan í sambandi við skipabygging (sáttmálaveðhald).
- Figgingarmöguleikar.

Nevndin skuldi við stöði í omanfyri nevnda málsetningi lata landsstýrinum:

A. Uppskot um nýggja stuðulslóggávu.

B. Uppskot um umsitingarligar reglur.

Nevndin er undir viðgerðini vorðin samd um, at tað ber ikki til at gera eina nýggja stuðulslóggávu og umsitingarreglur, fyrrenn ein stöða er tikan í málinum, sum gevur eina greiða ábending, hvør tann politiski málsetningurin verður og hvørjum karmum ein nýggj lóggáva skal virka eftir. Nevndin hevur tí í hesum álti víst á möguleikar fyrir eini nýggjari skipan og er til reiðar at gera tann fyrireikandi lógarpartin og umsitingarligar reglur lidnar, tá ið áltið hevur verið viðgjört, og ein politisk kós er sett.

Nevndin varð soleiðis samansett:

Kaj P. Mortensen, umboð fyrir Fiskivinnudeild landsstýrisins og formaður í nevndini

Olaf Olsen, umboð fyrir Føroya Reiðarafelag

Wilhelm Petersen, umboð fyrir figgingarstovnarnar

Jens Kári Vilhelm, umboð fyrir skipasmiðjurnar

Bjarni Askham Magnussen, umboð fyrir Búskapardeild landsstýrisins

Heðin Weihe, skrivari nevndarinnar

Nevndin fór undir arbeiði sítt hin 5. september 1996 og hevur havt **16 fundir**.

Tað var nevndini beinanvegin greitt, at ov lítið av hagtølum vóru um støðuna hjá skipaflotanum. Eitt arbeiði, sum fyrr hevði verið tókt, men sum nú ikki hevur verið gjørt í nøkur ár. Roynt varð at útvega tilfar, men hetta var ikki gjørligt í rímuligari tíð. Nevndin hevur tí sjálv savnað tilfar um støðuna hjá feroyskum skipum út frá fyriliggjandi roknskapum, sum fingust til vega frá skrásetingini og frá reiðarfum. Roknskapargrundarlagið er 1994, 1995 og 1996.

Nevndin hevur gjørt nóg burturúr spurninginum um tørvin at gera flögur í feroyska skipaflotan og í tí sambandi roynt at finna fram til, um landsstýrið skal leggja seg eftir at skapa fortreytir fyrir, at serstakir bólkar av flotanum fáa høvi at endurnýggja seg.

Her er nevndin samd um, at störstu möguleikarnir í dag eru fyrí tey skip, sum veiða uppsjóvar fiskaslög sum sild, svartkjaft, lodnu og makrel.

Nevndin hevur hugt eftir verandi stuðulslóggávu í Føroyum og uttanlands, og verður í hesi frágreiðing komið inn á verandi skipanir.

Somuleiðis hevur nevndin hugt eftir stuðulslóggávu í okkara grannalondum, serstakliga Danmark, Noreg og ES, og hvussu hesin stuðul verður veittur. Vert er at leggja til merkis, at stuðul verður veittur til skipasmiðjur í Noreg beinleiðis, tó verður ikki sami stuðul veittur fyrí fiskiskip og handilsskip. Tá talan er um at byggja fiskiskip til útflutnings er stuðulin væl minni.

Flestu londini í Evropa lata stuðul til skipabygging, sum kemur frá londunum sjálvum (statsstuðul).

Nevndin hevur havt fund við serkunar í handilmálum viðvíkjandi stuðulslóggávuni til skipabygging, og eru upplýsingar eisini fingnar til vega úr frágreiðingum, sum fyrr eru lætnar landsstýrinum.

Nevndin hevur havt fundir við landsstýrismenninar Ivan Johannessen og John Petersen fyrí at fáa næri greiði á, um nevndin skuldi leggja seg eftir einari framtíðar stuðulslóggávu, har dentur verður lagdur á at endurnýggja skipaflotan og harvið skapa arbeiðspláss í Føroyum, ella um stuðul skuldi veitast á sama hátt, um bygt verður í útlandinum. Nevndin umrøddi eisini spurningin um, hvussu áhugi kann skapast fyrí at gera iløgur í skip og skipabygging.

Nevndin fekk eina greiða ábending um, at ein fyrimunur eiger at vera í at byggja skip í Føroyum fyrí harvið at skapa möguleika fyrí arbeidi og menning. At ein ávisur stuðul eiger at liggja inni sum studningslán á sama støði, sum er vanligt í øðrum londum og at tað skal loysa seg at skifta skipini út. Eisini kom tað hugskot fram, at eitt næri ásett gjald ella ávis upphædd (1 kr/tons), kundi verða kravd av allari veiði, sum er fiskað av føroyskum skipum, til endurnýggjan av skipaflotanum.

2. VIÐMERKINGAR NEVNDARINNAR

Sum heild vísa útrocningar, at raksturin undir verandi fortreytum megnar ikki at figgja meir enn umleið 40% av nývirðinum av viðkomandi skipi.

Sum dömini sýna, er raksturin hjá teimum ymisku skipabólkunum soleiðis, at tað er torfört at vísa á, hvussu nýggj skip kunnu bera ein rakstur, har kapitalútreiðslurnar skulu forrenta eini 80 til 90 % av iløgunum. Hóast skipini eru gomul og krevja stórar viðlikahaldsútreiðslur, er ikki sannlíkt, at nýggj fiskifør vildu verið so nógv effektivari, at tey høvdú megnað raksturin. Hetta ger seg serstakliga gallandi fyrí **heimaflotan**, sum veiðir botnfisk.

Hesin parturin av flotanum er samstundis tann elsti, og största tørvin at endurnýggja seg, um mett verður, at henda veiða skal halda fram. Fyri partar av flotanum er gallandi, at um veiðan varð virkað meira um borð, hevði tað bøtt um rakstrarúrslitið. Tó kann ikki roknast við, at tey flakaskip, sum eru í flotanum í dag, vildu komið undir Føroyar at fiska, um teir fingu tað i boðið.

Tað er ein sannroynd, at rentabiliteturin í fiskiskipaflotanum er ov lítil, m.a. orsakað av ov høgum kapitalkostnaði. Hýrukostnaðurin í Føroyum samanborið við okkara grannalond er høgur í fiskiflotanum. Hesi elva ikki til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum.

Politiskt má støða verða tikan til, hvort tey umleið 100.000 tonsini av botnfiski undir Føroyum hava so stóran landsbúskaparligan týdning, at serlig tiltøk skulu setast í verk, fyri at henda vinna kann hava möguleika fyri at endurnýggja seg.

Mett verður, at 100.000 tons av botnsfiski undan Føroyum hevur eitt avreiðingarvirði uppá umleið 700 mió. kr. Tá ið hesin fiskur verður keyptur av teimum, sum skulu eta hann, umboðar hann eitt fleirfalda virði.

Tað, sum hendir við fiskinum, er,

- at hann partvist verður virkaður í Føroyum,
- at hann verður fluttur til útlond, tí føroyingar nýta næstan einki sjálvir,
- at hann verður seldur til virki, sum virka hann til vøru at eta,
- og at hann verður seldur teimum, sum eta hann.

Frá at verða fiskaður til hann er komin til forbrúkaran, verður hann umsettur handilsliga kanska oftari, enn framleiðslu- og flutningsliðini eru.

Um føroyingar sleppa fiskinum, tá ið hann fer uppá land úr fiskifarignum, fæst einki meirvirði til føroyska samfelagið.

Verður fiskurin virkaður ávegis í Føroyum, fæst nakað meira. Verður hann útfluttur á føroyskum kjøli, fæst nakað afturat. Verður hann fullvirkaður í Føroyum ella av føroyskum fyritøkum, fæst uppaftur nakað afturat, og verður hann síðani seldur brúkaranum um føroyskt sölulið, fæst mest til føroyska samfelagið.

Til tess at hetta kann gerast, mugu fortreytirnar vera soleiðis, at tað er positivt avkast helst í øllum liðum. Tað er tað valla í dag.

Tær fortreytir, sum kunnu broytast, eru

- at arbeiðsmarknaðurin lækkar sínar útreiðslur,
- at vinnan gerst so liberal sum gjørligt,
- at myndugleikarnir eru við til at lækka útreiðslustøðið, t.d. við eini FAS-liknandi skipan,
- at t.d. ílögustuðul verður veittur.

Eitt av hesum tiltøkum er tó ikki nóg mikið til at fáa lönsemi í rakstrinum, men ein roynd at fáa fleiri av hesum faktorum og øðrum við, kundi helst havt ta ávirkan, at ein størri partur av virðisøkingini kom til føroyska samfelagið.

Ein annar möguleiki er at leggja framleiðsluna um borð og verður tá möguleiki fyrir stórra gagnnýtslu av fiskaslugunum og ein minni framleiðslukostnaður, men tað eiga at vera tikið við, at framleiðsla um borð sum frysting v.m. hefur við sær broytingar í sáttmálaviðurskiftunum.

Alment kann viðmerkjast, at fiskiskapur og fiskaídnaður eru ikki hávirðisvinnur samanbornar við nógvar aðrar. Tí er torfört at kappast á einum øki við høgum kostnaðarstöði við vinnur við lægri kostnaði. Nevndin kann vísa á, at londini kringum okkum stríðast við at halda uppá síni arbeiðspláss, hóast teir hava ein munandi sterkari búskap enn vit. Ein lækking av kostnaðarstöðinum ger størsta munin til at fremja íløguhug og harvið betra um tann samlaða búskapin.

Um ikki ein broyting fer fram her, er ikki hugsandi, at skip verða bygd í Føroyum í ávisan mun ella aðrarstaðni til fóroysku fiskivinnuna.

Talan kann eisini verða um, at stuðulin, sum verður latin til nýbygging, eisini í ávisan mun ella sum heild kundi verið latin til endurnýggjan av verandi skipaflotha við nýggjari innflutt skip.

Tann stuðul, sum skal veitast til skipabygging, skal játtast av løgtingsins figgjarlógi. Játtanir á figgjarlóginu eru bert gallandi í eitt ár. Verður játtan givin yvir fleiri ár, krevur hetta serstaka átekning á figgjarlóginu.

Nýggja játtanarskipanin hefur fimm játtanarslög:

Rakstrarjáttan
Lógarbundin játtan
Landsfyritøka
Løgujáttan
Onnur játtan

Stuðul til skipabygging verður antin veittur við lógarbundnari ella sum “onnur” játtan. Munurin millum hesi bæði játtanarslögini er, at tann lógarbundna játtanin verður nýtt, tá ein ávisur bólkur í samfelagnum hefur rætt til eina ávisa upphædd ásett í lög, t.d. verða fólkapensión og onnur játtan oftast nýtt, tá ið ein ikki hefur ásett í lögini ein ávisan bólk av borgarum ella fyritøkum, men at ávisar treytir ásettarnar í kunngerð ella á sjálvari figgjarlóginu skulu vera fylgdar, t.d. stuðul til nýggjar vinnur. Tá játtanin er uppbrúkt, kann ikki meira veitast í stuðli, hóast ein kemur undir treytirnar.

Veðhaldsskipanir eru ikki í tráð við játtanarskipanina, tí tær leggja bindingar á landsskassan í framtíðini. Játtan verður bert givin fyri eitt ár, og verður játtanin ikki nýtt, skal hon afturførast til landskassan.

Í samband við stuðulslóggávu verður mælt til at nýta lógarbundna játtan. Tað tryggjar borgaran og noyðir teir politisku myndugleikarnar at endurskoða lógin ár undan ári.

3. TILMÆLI NEVNDARINNAR.

Nýbygging.

- Mælt verður til at verandi **rentstuðulin** uppá 12 % verður varðveittur og goldin yvir 5 ár. Hetta svarar til í mesta lagi til eitt nútíðarvirði (NV) uppá 10 %.
- Ístaðin fyrir at veita studningslán uppá 10 % og landskassaveðhald upp til 15 %, verður mælt til, at ein **flögstuðul** uppá 15 % verður veittur.

Rentstuðulin, NV uppá 10 %, og ein generellur ílögustuðul uppá 15 % saman við 10 % eginfiggning, muna tá bert at fáa kapitalkostnaðin nakað niður við tað, at rentuberandi skuldin tá verður minkað úr 70 % niður í 65 %. Hetta svarar til eina øking av studningssláninum uppá 5 % og at landskassaveðhaldið fellur burtur. Ivasamt er um peningastovnarnir, við núverandi skipan, vilja veita írestandi figgningina millum 50 % og upp til 70 %, hóast landskassaveðhald. Enn minni sannlíkt er, at peningastovnarnir koma at veita 2. veðrættarfiggning upp til 65 % utan ískoytisábyrgdir.

- Vísandi til part 5 “*Ílögutørvur grundaður á støðið undir verandi skipaflosta*” er rentabiliteturin ymiskur fyrir teir ymisku skipabólkarnar, og verður tí skotið upp at hava möguleikan fyrir at veita ein **differentieraðan ískoytisílögustuðul** við atliti til eina samfélags búskaparliga optimering og treytaðan av, at eginfiggningin verður økt við tí endamáli, at rentuberandi figgningin gerst munandi minni og tí meira sannlík at fáa til vega.

Ein differentieraður ískoytisílögustuðul kann verða skipaður á tann hátt, at ein ávísur skipabólkur fær ein ískoytisílögustuðul afturat 15 % ílögustuðulinum, og sum stendur í mun til eina øking av eginfiggningini. Dømi um slíkan ískoytisílögustuðul kann verða 5 %, um eginfiggningin økist úr 10 % upp í 20 %. Fyrir ein annan skipabólk kann ískoytisílögustuðulin verða 7,5 % við somu øking av eginfiggningini o.s.v. Hetta hefur við sær, at rentuberandi skuldin verður 50 % ella minni við eini eginfiggning uppá 20 % móti 65 % í rentuberandi skuld við eini eginfiggning uppá 10 %.

Á niðanfyri standandi strikumynd sæst, hvussu nevndin hugsar sær, at ein differentieraður ílögustuðul kann verða skipaður eftir skipabólkum. Tá skotið verður upp at differentiera eftir skipabólk, er hetta knyttt at rentabilitetinum fyrir teir ymisku skipabólkarnar. Eisini kann henda differentiering verða eitt amboð til at samanseta endurnýggingina av fiskiflotanum. Ein tilík ílöguskipan kemur eisini at eggja til, at eginfiggningin verður rímiliga stórur partur av samlaðu figgningini.

Útvegan av nýggjari brúktum skipum.

Mælt verður til, at avmarkaður stuðul verður veittur til innflutning av nýggjari brúktum skipum, sum ikki eru eldri enn 5 ár. Umbygging í Føroyum kann roknast við sum grundarlag fyrir veitan av stuðli.

Ílögufelög.

Ásannandi, at torført kann verða hjá verandi reiðaríum og einstaklingum at útvega

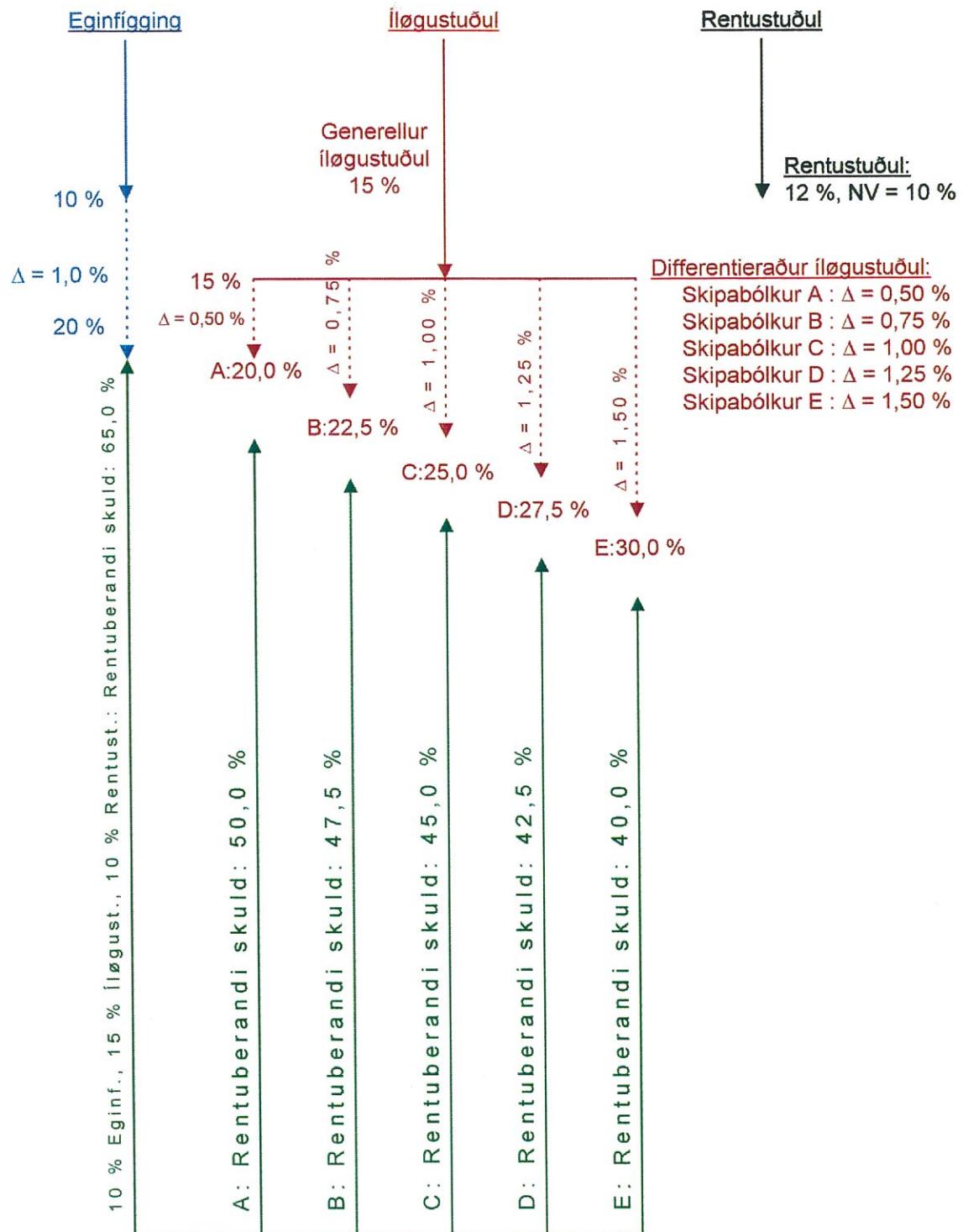
nøktandi eginfiggning (20 %), verður skotið upp, at stig verða tikan til, at Føroya Landsstýri, peningastovnarnir og Tryggingarsambandið Føroyar, seta á stovn eitt íløgefølag, hvar eisini privatir fleggjarar kunnu skjóta inn pening, til tess at luttaka við avmarkaðari eginfiggning saman við verandi reiðaríum og einstaklingum. Vist verður eisini til part 4.2.2. um venture-feløg.

Rentabilitetur.

Sum tað framgongur av yvirlitinum í parti 5 “íløgutørvur grundaður á støðið undir verandi skipaflofa” er neyðugt við munagóðum rentu- og íløgustuðli og eginfiggning. Til tess at fáa betur rentabilitet í fiskiskipaflotan, verður mælt til:

- **umsetilig fiskirættindi**
- **liberalisering av virkisøkinum hjá veiðuliðnum**
- **tættari samstarv millum veiðulið, framleiðslulið og selu**

Differentiering av ílögstuðli í mun til eginfiggning og skipabólk

4. TÝDNINGUR FYRI SAMFELAGIÐ AV ALMENNUM STUÐLI TIL SKIPABYGGING

Í Føroyum hevur tað almenna í 70'unum og 80'unum stuðlað skipabygging. Stuðulin hevur verið givin fyri at stuðla føroysk arbeiðspláss m.a. skipasmiðjuíðnaðin. Skiftandi landsstýri hava hæft skipapakkar, ið høvdu við sær, at fleiri nýggj skip komu í føroyska flotan.

Stuðulin til skipakeyp og rakstur av fiskivinnuni vaks, samstundis sum möguleikarnir hjá tí føroyska flotanum á fjarleiðunum vórðu skerdir. Stuðulin hevur sostatt virkað sum bjargingarbelti hjá tí føroyska flotanum og hevur tryggjað, at góð skip framvegis eru í flotanum.

Fíggjarkreppan í Føroyum, í kjalarvørrinum av "skipapakkunum" í 80'unum, minkandi veiðimöguleikum og vaksandi kapping í farmasigling, hava broytt hugburðin soleiðis, at burðadygg fiskivinna og betri kappingarevnir eru vorðin eitt politiskt krav. Trupulleikin í dag er, at fleiri av teimum nýggju skipunum eru farin úr flotanum, meðan tey gomlu eru eftir. Politiski myndugleikin hevur tí ásannað, at neyðugt er at endurnýggja flotan. Endurnýggingin eיגur eisini at skapa arbeiðspláss á landi, og tí eiger ein stuðulskipan eisini at koma føroysku skipasmiðjunum til góðar.

4.1. SAMFELAGS TÝDNINGUR AV STUÐLI

Tá tað almenna stuðlar vinnulívinum, merkir hetta, at ein beinleiðis setir marknaðarkreftirnar til viks. Hetta verður oftast gjørt, tí ein hevur eina fatan av, at marknaðarkreftirnar ikki virka til fyrimuns fyri samfelagið.

Lønartillagingin á arbeiðsmarknaðinum er eitt dømi um, at marknaðarkreftirnar verða órógvaðar. Lønartillagingin fer fram í sáttmála partanna millum. Tað er ikki tann einstaki arbeiðstakarin og arbeiðsgevarin, sum koma ásamt um prisín fyri arbeiðið, sum arbeiðstakarin fremur.

Eitt annað dømi um skeivleikar í marknaðarkreftunum er kvotaskipan ella fiskidagaskipan. Hesar skipanir forða skipunum í at fiska tað, tey annars megna. Orsókin til, at ein regulerar hesar marknaðir, er, at arbeiðstakararnir hava funnið saman í fakfelög, ið teirra vegna samráðast við arbeiðsgevaran, og at kvotur ella fiskidagar eru ásettir fyri at verja fiskastovnarnar.

Í Føroyum verður ásannað, at fiskivinnan krevur ávísan stuðul. Tann vantandi rentabilitetur, sum valdar í fiskivinnuni, hevur viðført eitt politiskt trýst til at veita stuðul.

Tann vantandi rentabiliteturin hevur eisini ført við sær, at lítið og onki avkast er í fiskivinnuni, og sostatt fær fiskiflotin útframt stuðul til hýrur, eisini stuðul til íløgur. Samanlagt er hetta ein stuðul sum í 1997 er mettur at kosta landskassanum umleið 140 mió.kr.

Stuðulin fer til at varðveita arbeiðspláss, hóast arbeiðsmegin av siglandi fólki er minkað munandi síðani 1987.

Stuðulin til skipabygging í Føroyum viðførir fleiri arbeiðspláss á skipasmiðjum og nøkrum øðrum fyritøkum.

Tað almenna hevur nógvar ymiskar möguleikar at stuðla, og niðanfyri eru víst nøkur stuðulssløg, ið kunnu nýtast at stuðla við.

4.2. STUÐULSSLØG

4.2.1. VEÐHALDSSKIPANIR

Við veðhaldsskipan veðheldur tað almenna ella privatir fyrí lánum, ið lántakari upptekur í privatum figgjarstovnum. Ein veðhaldsskipan, sum tað almenna veitur, eigur at geva figgjarstovninum sama tapsvanda, sum tað almenna. Hetta tryggjar tað almenna ímóti, at figgjarstovnurin verður minni varin í meting av tapsvanda sínum. Sum dömi kann tað almenna veðhalda við 30 % og figgjarstovnurin við 30 %.

4.2.2. VENTURE - FELØG

Smærri og nýggj virkir hava ringt við at fáa kapital frá privatum investorum. Virkini hava tí ofta tørv á ráðgeving og leiðsluvitan, sum kann menna teirra kapital. Hugsanin við "venturefelagi" er, at hetta felag setur pening í eina ávísa verkætlán. Venturefelagið hevur ávirkan á, hvussu verkætlánin verður framd, og er ein aktivur partur í verkætlánini. Sostatt er tað ikki bert ein yvirföring av kapitali, ið fer fram, men eisini ein yvirföring av vitan innan leiðslu, sum tað minna felagið hevur tørv á.

Eydnast ætlanin, hevur venture-felagið rætt til vinning, svarandi til ognarpartin hjá felagnum í verkætlánini. Miseydnast ætlanin, bera bæði venture-felag og stigtakari tapið.

4.2.3. STUÐUL VIA INFRASTRUKTUR OG RÁÐGEVING

Í Føroyum hevur stuðul til infrastruktur verið nógv nýttur. Stuðulin virkar sjónligur, bæði hjá vinnulívi og borgarum.

Stuðulin kann eisini geva avleiddar virkningar til vinnulívið, hóast hetta ikki er prógvæð.

Stuðul til ráðgeving kenna vit í Føroyum gjøgnum Meningarstovuna, Menningar- og Ídnaðargrunnin og nú til várs TK-støð.

Ávirkanin av tilíkum stuðli er oftast ring at fáa eyga á, tí hon ikki virkar beinleiðis. Tann langsiktaða ávirkanin av stuðlinum er oftast betri vitan hjá vinnulívínúm.

4.2.4. STUDUL VIÐ TREYTAÐUM LÁNUM OG STUDLI

Treytað lán eru lán, ið bert verða endurrindað, um verkætlanin verður væleydnað. Endurrindanin kann fara fram sum við vanligum lánum, ella sum partur av ágóðanum av verkætlanini. Ætlanin við tilikum lánum er, at verkætlanir, sum eru ivasamar, kunna verða settar í verk. Stuðul kann eisini veitast sum rættindi til partabrøv í virkinum.

5. ÍLÖGUTÖRVUR GRUNDAÐUR Á STØÐIÐ UNDIR VERANDI SKIPAFLOTA.

Hesin partur viðger støðuna hjá verandi skipaflota. Bólkingin, ið nýtt verður er: djúpvatnstrolrarar, ídnaðartrolrarar, ísfiskatrolrarar, línumskip, nóta- og trolskip, rækjutrolrarar og verksmiðjutrolrarar. Til seinast verður dömi um farmaskip eisini tikið við.

Nevndin hefur valt nøkur skip út fyri hvønn bólk fyri at lýsa rakstrargrundarlagið hjá teimum ymisku bólkunum. Rakstrarúrsliðið, ið nýtt verður her, er úrslit av primerum rakstri og allur stuðul frádrigin. Stuðul, ið her kann verða talan um, er flögstuðul og inntøkuföring av studningsláni. Tað hefur verið roynt at lýsa gongdina við trimum roknkaparárum, 1994, 1995 og 1996. Tað hefur ikki í øllum fórum hepnað at fingið hendur á øllum tølum, hetta tí at skipið ikki hefur verið í drift í árinum, ella at tølini fyri 1996 ikki fyriliggja enn.

Upphæddir í fylgjandi talvum eru úrslit tøk til kapitalkostnað.

5.1. DJÚPVATNSTROLRARAR

Djúpvatnstrolrarar eru 7 í tali og miðalaldurin í hesum bólki er 18,2 ár.

Djúpvatninstogarar.	1994	1995	1996	Miðal
1	629.678	953.443	1.450.000	1.011.040
2	2.624.409	3.370.000	2.665.397	2.886.602
3	3.147.000	3.463.000	1.294.000	2.634.667
4	3.638.000	3.277.000	961.797	2.625.599
5	(261.000)	(401.900)	3.523.185	953.428

5.2. ÍDNAÐARTROLRARAR

Ídnaðartrolrarar hava tey seinastu áriní havt nøkur torfør ár. Hetta orsakað av, at teirra veigumøguleikar eru nógv skerdir tey seinastu áriní. Ídnaðartrolrararnir eru 8 í tali og miðalaldurin fyri hesar er 31,16 ár. Sum sæst á talvuni, so ber raksturin ikki tann stóra kapitalkostnaðin. Nú er henda veiðan steðgað í Føroyum

Ídnaðartrolrarar	1994	1995	1996	Miðal
1	48.489	(215.305)		(83.408)
2	721.915	(140.794)		290.561

5.3. ÍSFISKATROLARAR

Ísfiskatrolarar er bólkurin við flestu skipunum. Í hesi gjøgnumgongd er bólkurin býttur upp í ísfiskatrolarar, trolbátar undantíknir, ið fiska einsamallir, og partrolarar. Samlaða talið av skipum í hesum bólki er 44. Miðalaldurin er 21,56 ár. Hesin bólkur er høvuðsrávørleverandørur til flakavinnuna á landi. Sum tað framgongur av niðanfyristarandi talvu, er torfört hjá hesum skipum at klára stórvegis av kapitalkostnaði. Teir nýggjaru bátarnir síggja út til at klára seg heldur frægari, helst av tí, at raksturin er lættari á nýggjari skipum.

Ísfiskatrolarar	1994	1995	1996	Miðal
1	(635.000)	(655.915)		(645.458)
2	1.501.000	1.106.052		1.303.526
3	71.000	189.822		130.411
4	1.035.000	1.829.923		1.432.462
5	909.000	2.906.662		1.907.831
6	1.968.215	2.532.871	2.203.000	2.234.695
7	1.981.000	1.341.051	2.478.296	1.933.449
8	312.083	467.510	165.000	314.606
9	1.842.000	1.841.000	2.345.000	2.009.000
10	1.102.000	523.211		812.606

Ísfiskatrolarar/pør	1994	1995	1996	Miðal
1	226.135	(192.100)		17.018
2	(835.000)	1.162.000	373.000	233.333
3	(1.659.000)	(140.000)	(20.000)	(606.333)
4	462.000	2.063.000	(1.466.000)	353.000
5	(1.175.000)	(70.000)	713.000	(177.333)
6	913.328	571.376	1.039.000	812.606

5.4. STÁLLÍNUSKIP OG LÍNUBÁTAR

Niðanfyristarandi talvur vísa raksturin hjá bólkinum línumskip. Hesin bólkur er uppbýttur í línu-snellubátar, línubátar og línumskip. Tal og aldur á hesum bólkum er ávikavist 9 og 44,5 ár, 40 og 38,8 ár, 13 og 30,42 ár. Hesin samlaði bólkur er eisini ein týðandi leverandørur av ráfiski til flakavinnuna á landi.

Línu- og snellubátar	1994	1995	1996	Miðal
1	37.597	(47.785)		(5.094)
2	41.000	185.368		113.184
3	224.544	102.778		163.661
Línumskip	1994	1995	1996	Miðal
1	639.493	1.022.603		831.048
2	947.000	601.825		774.413
3	123.599	506.146	1.019.475	549.740
4	(264.429)	447.744		91.658
5	1.230.575	997.566		1.114.071
6	(52.000)	(196.264)		(124.132)
7		104.543		52.272
8	1.127.939	42.462		585.201

5.5. NÓTA- OG TROLSKIP

Tey flestu av hesum fórum eru vorðin gomul, men útlitini fyri eitt styttri áramál tykjast tó her at vera frægari, tí tað er meira sild og makrelur um okkara leiðir enn árini frammanundan. Um byggjast skal nýtt til hesa veiði, eru tað stórar og dýrar eindir, sum seta stór krøv bæði til eginfigging og aðra.

Nóta- og trolskip eru 9 í tali og miðalaldurin er 22,35 ár. Hesin bólkur sær út til í lötni at klára seg.

Nóta- og Trolskip	1994	1995	1996	Miðal
1	8.039.000	14.657.368		11.348.184
2	653.000	1.689.367		1.171.184
3	924.000	1.934.747		1.429.374
4		5.506.495	9.591.816	7.549.156
5			1.454.194	1.454.194
6			9.493.000	9.493.000
7	493.000	4.229.782		2.361.391

5.6. VERKSMIÐJUTROLARAR

Hesi skip koma helst at klára seg fíggjarliga, so leingi vit hava ein fiskiveiðisáttmála við Noreg og Rusland á sama stöði sum nú. Um hesi skip høvdu roynt undir Føroyum og virka fiskin um borð, hevði raksturin ikki hingið saman.

Hesin bólkur fevnir um 6 skip, og er miðalaldurin á hesum 12,16 ár. Hesin sæst á niðan- fyrstandandi talvu klára hesi skipini seg hampuliga væl.

Verksmiðjutrolarar	1994	1995	1996	Miðal
1	20.135.331	15.774.513	14.977.787	16.962.544
2	11.813.000	11.869.458	8.257.264	10.646.574
3			13.218.000	13.218.000
4			13.148.000	13.148.000

5.7. FRYSTITROLARAR

Tað eru bert 2 skip í hesum bólki, og tey hava bert fiskað í 2 ár, men tey eru rættiliga gomul, umleið 23 ár. Hesi skip hava undantaksloyvi at virka fisk umborð.

Frystitrolarar	1994	1995	1996	Miðal
1	1.107.207	644.896	876.052)	
2	-393.905	1.387.607	496.851	

5.8. RÆKJUSKIP

Hesin parturin av veiðiflotanum hevur yvirhøvur verið góður og effektivur, men nøkur av teimum bestu fórunum eru farin úr flotanum, og tey, sum eftir eru, fara at eldast. Henda veiðan hevur verið eitt gott ískoyti til fóroyska búskapin, og enn eru ávíslar möguleikar at troyta. Tó hava fóroyingar ikki atgongd til tær bestu fiskileiðirnar, og hava tí ikki sama möguleika at forrenta tey kostnaðarmiklu skip, sum hesi eru, í sama mun sum grannar okkara.

Rækjutrolrar eru 11 í tali og miðalaldurin er 17,8 ár.

Rækjutrolari	1994	1995	1996	Miðal
1	2.214.236	3.299.348	29.672	2.756.792
2		(237.000)		(237.000)
3	591.000	2.525.335		1.558.168
4	4.922.000	12.040.676		8.481.338
5	8.621.000	8.216.000		8.418.500
6	4.266.000	2.780.612	32.975	2.359.862
7		2.754.290	6.458.701	4.606.496

5.9. DJÚPHAVS- OG ÚTHAVSFLOTIN

Fyri hesi før er torfört at meta um rentabilitet, tí hetta enn er nýggj og óroynd vinna, men óivað eru möguleikar í henni, men tað krevur sterkar figgjarligar fyritøkur til at menna hesa veiði, og tær eru fáar í Føroyum. Royndarfiskiskapur er í hesum fórinum eisini kosntaðarmikil.

5.10. HANDILSSKIP

Sum dömi er her tikið við raksturin hjá einum farmaskipi.

Farmaskip	1994	1995	1996	Miðal
1		3.481.794	3.345.848	3.413.720

5.11. NIÐURSTØÐA

Sum tað framgongur av omanfyristandandi, er miðalaldurin á flestu skipabólkum sera høgur, so ein endurnýggjan av flotanum er tiltrongd. Rentabiliteturin er tó so vánaligur, at ikki kann hugsast um, at ein endurnýggjan kann fremjast við egnari hjálp og verandi vinnumöguleikum. Sjálvt við stórum flögustuðli verður torfört hjá hesum bólkum at klára raksturin.

Spurningurin er so, hvat kann gerast, soleiðis at ein náttúrlig endurnýggjan kann fara fram, samstundis sum tað kann vera áhugavert hjá ileggjarum at gera íløgur í hesa, fyri Føroyar, so týdningarmikla vinnu.

Tað er sera týdningarmikið fyri vinnuna at vera sjálvstøðug, tvs. figgjarliga óheft av almennum stuðli og skiftandi politiskum ráki. Almennu mynduleikarnir skulu

harafturímóti bera so í bandi, at vinnan gerst sjálvstøðug og lönandi, við at tilrættaleggja karmarnar, soleiðis at hetta gerst möguligt.

Hvat kann so gerast í hesum sambandi? Tað er ein sannroynd, at 100.000 tons av botnfiski undir Føroyum, umboða eitt avreiðingarvirði á umleið 700 mió. kr. Henda upphædd skal so býtast millum heimaflotan. Sum sæst av gjøgnumgongdini av ymisku skipabólkunum, er lítið til hvønn.

Hvussu kann hetta so broytast? Hevði meira verið til hvørja eind, hevði úrslitið sjálvandi verið betrað. Ein miðsavnan av fiskirættindum kundi farið fram við at gjørt fiskirættindini umsetilig. Hetta kenna vit eitt nú frá Íslandi. Vansin er sjálvandi, at fiskirættindini verða á færri hondum, og vandin fyrir, at smærru økini missa fiskirættindi, er stórur. Hetta er partvíss hent í Íslandi.

Verða somu 100.000 tonsini tikan sum dömi, fara hesi ígjøgnum fleiri framleiðslu- og handilslið, soleiðis at virðið er fleirfaldað í mun til avreiðingarvirðið, tá ið forbrúkarin fær vöruna. Við at leggja ein størra part av virðisøkingini av veiðuni umborð á skipini, vildi hetta í fleiri fórum bött um rentabilitetin. Ein liberalisering á hesum øki hevði verið hóskandi. Hetta kann føra við sær, at arbeiðspláss á landi verða flutt til skipini.

Hugsast kann, at eitt tætt samstarv millum veiðulið, framleiðshulið og sölu gevur möguleika fyrir neyvari stýring og tilrættalegging. Hetta tiltak er sjálvandi upp til vinnuna sjálva.

Nevndu tiltök eru:

- Umsetilig fiskirættiindi
- Liberalisering av virkisøkinum hjá veiðuliðnum
- Tættari samstarv millum veiðilið, framleiðslulið og sölu

Hesar fortreytir eiga at verða til staðar, hóast ílögustuðul verður veittur til skipabygging.

Mettur ílögutörvur í nýggj fiskiskip
(Figgið samhart uppskoti um generellan ílögstuðul)

Eginfiggning : 20,0%

Skipaslag:	(x Kr. 1.000)	Nettosáttmáli	Rentust. (NV)	Ílögstuðul			Samlaður stuðul			Kapitalkostn. 0-5 ár við Min. stuðul Max. stuðul			Tøkt til kap. frá rakstri	Margin Min. st. Max. st.
				hvørt	tils.	10,0%	20,0%	30,0%	40,0%	5,5%	4,4%			
2 Nóta- & Trolskip	100.000	200.000	20.000	40.000	60000	60.000	80.000	5.500	4.400	6.500	4.400	15,4%	32,3%	
1 Rækjutrolari	90.000	90.000	9.000	18.000	27000	27.000	36.000	4.950	3.960	5.200	4.8%	4,8%	23,8%	
1 Flakatrolari	130.000	130.000	13.000	26.000	39000	39.000	52.000	7.150	5.720	10.000	28,5%	42,8%		
1 Djúpvatnstroðari	56.000	56.000	5.600	11.200	16800	16.800	22.400	3.080	2.464	2.800	-10,0%	12,0%		
4 Partrolarar	35.000	140.000	14.000	28.000	42000	42.000	56.000	1.925	1.540	1.700	-13,2%	9,4%		
4 Linuskip	27.500	110.000	11.000	22.000	33000	33.000	44.000	1.513	1.210	1.200	-26,0%	-0,8%		
6 Útrorðarbátar	9.000	54.000	5.400	10.800	16200	16.200	21.600	495	396	400	-23,8%	1,0%		
1 Farmaskip	70.000	<u>70.000</u>	<u>7.000</u>	<u>14.000</u>	<u>21000</u>	<u>21.000</u>	<u>28.000</u>	<u>3.850</u>	<u>3.080</u>	<u>3.400</u>	<u>-13,2%</u>	<u>9,4%</u>		
Tilsamans		<u>850.000</u>	<u>85.000</u>	<u>170.000</u>	<u>255.000</u>	<u>255.000</u>	<u>340.000</u>	<u>46.750</u>	<u>37.400</u>	<u>45.000</u>	<u>-3,9%</u>	<u>16,9%</u>		

6. STUÐULSSKIPANIR

Skiftandi stjórnir í flestu londum hava kent seg noyddar at stuðla vinnuni við almennum peningi. Talan kann sigast at vera um búskaparlig og sosial atlit, tá ið studningur er veittur skipasmíði, soleiðis at skilja, at ikki eru bert nögv arbeiðspláss beinleiði ella óbeinleiði knýtt at skipasmiðjuíDNA ðinum, men skuldi bygging av skipum eisini ført við sær, at t.d. fiskiskipaflootin verður endurnýggjaður og harvið eisini ført við sær eina effektivari framleiðslu.

Niðanfyri eru fyrst sett upp verandi skipan í Føroyum. Siðani eru skipanirnar í Danmark, Noregi og ES valdar út til samanberingar.

6.1. VERANDI STUÐULSSKIPAN Í FØROYUM.

Hóast eingin skipabygging av týdningi hevur verið síðani 1991, eru flestu lögirnar frá áttiárnum, sum viðvíkja skipasmíð, framvegis í gildi. Tað kann eisini viðmerkjast, at hóast lögirnar hava verið í gildi, hava tær ikki havt möguleika at virka eftir sínum innihaldi, tí eingin peningur hevur verið settur av á figgjarlóginí seinastu áriní.

Lögirnar og tilhoyrandi kunngerðirnar eru:

- ◆ Løgtingslög nr. 38 frá 20. mai 1988 um bygging av fiskiforum til útflutnings, sum seinast broytt við løgtingslög nr. 83 frá 13. juni 1995
- ◆ Løgtingslög nr. 102 frá 19. august 1988 um endurnýgging av fiskiskipaflootanum, sum seinast broytt við løgtingslög nr. 83 frá 13. juni 1995.
- ◆ Løgtingslög nr. 83 frá 19. juni 1990 um stuðul til bygging av farmaskipum, sum seinast broytt við løgtingslög nr. 83 frá 13. juni 1995
- ◆ Løgtingslög nr. 85 frá 9. juni 1988 um sáttmálaeftirlit
- ◆ Kunngerð nr. 81 frá 8. august 1988 um rentustudning til bygging av fiskiskipum
- ◆ Kunngerð nr. 44 frá 11. mai 1989 um eginpening.
- ◆ Harumfram er løgtingslög nr. 73 frá 20. mai 1996 um studning til skipasmiðjur, ið bert viðvíkur endurrindan av farmagjaldsútreiðslum og innflutningsgjøldum.

Aftast í álitinum undir fylgiskjali 4 er gjort eitt yvirlit yvir stuðulsmöguleikar í verandi stuðulslóggávu.

Niðanfyri eru sett upp dömi, ið lýsa stuðulsmöguleikarnar, um so er, at omanfyri nevndu lógin verða nýttar fult út.

Dömi

		Fiskiskip bygt til		Farmaskip bygt til		Umbygging
1000 kr.		Før. reiðari	Útl. reiðari	Før. reiðari	Útl. reiðari	> 3,0 mill.
Byggikostnaður	100%	50.000	50.000	50.000	50.000	8.000
Tollendurgjald	3,5%	1.750	1.750	1.750	1.750	280
Farmaendurgjald	4,5%	2.250	2.250	2.250	2.250	360
Skipasmiðja netto	8,0%	46.000	46.000	46.000	46.000	7.360
Rentustuðul	1)	12,0%	4.800	4.800	4.800	
Studningslán	2)	10,0%	5.000		5.000	
Maskinur o.a.	3)	15,0%				2.400
Eykastudningur		0,0%				
Beinleiðis stuðul tils. Veðhald fyrir lánum		13.800 0	8.800	13.800	8.800	3.040
Stuðul og veðhald tilsamans		13.800	8.800	13.800	8.800	3.040
Eginpeningur		10%	5.000	5.000	5.000	800
Beinl. stuðul, íroknað stuðulslán		13.800	8.800	13.800	8.800	3.040
Onnur fremmand figging		31.200	36.200	31.200	36.200	4.160
Rentuberandi figging		36.200	36.200	36.200	36.200	4.160

1) Rentustuðulin uppá 12 % verður útgoldin hálvárliga yvir 5 ár. NTV er 9,6 % við 6% diskontering.

Um umbyggingin av fiskiskipi til útlendskan reiðara er stórrí enn kr. 8,0 mill., kann rentustuðul latast.

Til umbygging av farmaskipum kann veitast upp til 6,0 % í rentustudningi.

2) Verður veitt sum stuðulslán, men kann sambært lögtingslög um ílögstuðul verða lagt um til rentu- og avdráttarfrítt lán, avskrivað yvir 10 ár.

3) 30 % endurrindan av ávísum umbyggingum, t.d. útskifting av motori, spölum v.m.

6.2. STUÐULSSKIPANIR Í ØÐRUM LONDUM.

6.2.1. NORREG.

Noreg hevur sum fylgja av EBS verið noytt at laga seg til galdandi ES reglur. Norska stuðulsskipanin til skipabygging (handilsskip) umfatar nýbygningar uppá minst 100 GT og munandi umbyggingar uppá minst 1000 GT.

Fylgjandi stuðul verður veittur til bygging av skipum á norskum skipasmiðjum:

- Nýbygningar við einum sáttmálavirði uppá minst 10 mió. ECU: 9 %
- Nýbygningar við einum sáttmálavirði undir 10 mió. ECU: 4,5 %
- Munandi umbyggingar: 4,5 %

Skipanin umfatar eisini bygging av fiskifórum til útflutnings.

Viðmerkjast skal, at fyri bygging og umbygging av fiskiskipum, sum hava fiskirættindi í norskum sjóøki, eru serligar reglur um stuðul galdandi. Hesar reglur umsitar Statens Fiskerbank.

6.2.2. DANMARK.

1. Rentstuðulsskipanin.

Rentstuðulsskipanin til at minka um figgingarátreiðslurnar í sambandi við bygging av skipum á donskum skipasmiðjum varð gjørd við eini politiskari semju í august 1993. Skipanin avloysir indeksfiggingarskipanina, har danski staturin tryggjaði reiðaranum at gjalda munin millum eina hámarks indeksering, sum reiðarin rindar, og ta veruligu indekseringina á indeksobligatiúnunum hjá Danmarkar Skipskreditgrunni. Skipanin er góðkend av ES-nevndini sambært tí 7. Skipasmiðjudirektivinum, og er longd til árslok 1997.

Við tað at skipanin inniheldur ein beinleiðis stuðul, vil hon detta burtur, tá tann nýggi OECD-sáttmálin kemur í gildi.

Endamálið við rentstuðulsskipanini er at tryggja donskum skipasmiðjum somu kappingartreytir sum skipasmiðjur í øðrum londum hava. Skipanin umfatar bert reiðrarar, sum lata skip byggja á donskum skipasmiðjum.

Nýggjar tilsgagnir um rentstuðul kunnu latast til byggisáttmálar, sum eru gjørdir áðrenn árslok 1997. Stuðulin kann veitast sum ein upphædd útgoldin, tá skipið er latið eigaránnum (útrokna nútíðarvirði), ella í ratum, so leingi sum lánitíðin er, tvs. í upp til 14 ár.

Rentstuðulin svarar til 9 % av sáttmálavirðinum. Rentstuðulin verður minkaður til 8 % um so er, at reiðarið sökir um endurtrygging í gjøgnum "Garantifonden for Skibsbygning". Fyri minni skip við einum sáttmálavirði uppá undir 10 mió. ECU, verður veitt í rentstuðli 4,5 % av sáttmálavirðinum.

2. Tryggingargrunnurin fyrir Skipabygging ("Garantifonden for Skibsbygning").

Talan er um ein almennan danskan grunn, ið veitir peningastovnum og tryggingarfelögum endurtryggingar í sambandi við skipabygging.

Peningastovnar og tryggingarfelög kunnu veita økta trygd fyrir lánum til skipabygging. Tann veitta trygdin er fyrir tí partinum av láninum, sum liggur millum 1. veðrætt hjá Danmarkar Skipskreditgrunni (max. 60 % av sáttmálaprísinum) og tað samlaða lánið (max. 80 % av sáttmálaprísinum).

Tann av peningastovninum ella tryggingarfelagnum veitta trygd kann síðani endurtryggjast í hesum grunni við 80 % av tí veittu trygdini, tvs. at tey írestandi 20 % átaka peningastovnar ella tryggingfelög sær ábyrgdina av.

3. Serligar danskar skipanir viðvíkjandi fiskiskipum.

Í Danmark eru fleiri serligar skipanir galldandi fyrir fiskivinnuna, herundir fiskiskip.

Nevnast kunnu:

- upphøggingarstuðul
- endumýgging av fiskiskipaflotanum
- stuðul til royndarfiskiskap

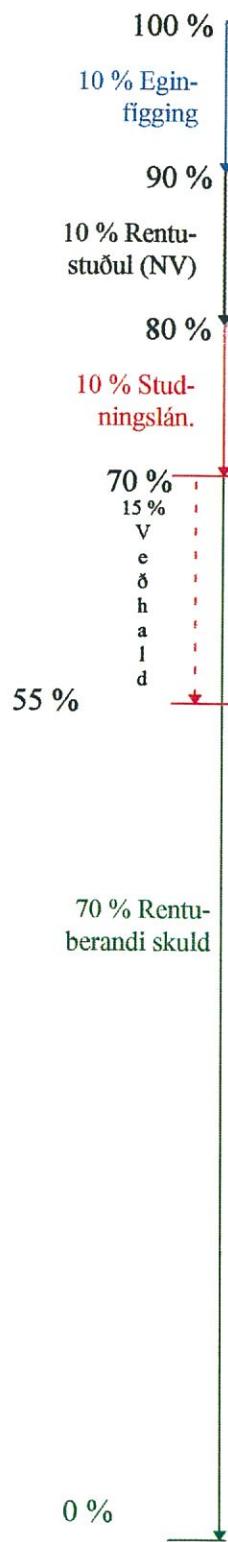
Vist verður annars til fylgjaskal 6.

6.2.3. ES.

Stuðul til bygging av handilsskipum innan ES-londini er hin sami sum nevnt undir partinum viðvíkjandi Noregi. Tó skal viðmerkjast, at innanfyri ES verður góðtikið, at hægri og/ella øðrvísi stuðul verður latin til bygging og umbyggingar av fiskiskipum til egnan fiskiflota, t.d. kunnu nevnast regionalstuðlarnir, ið serliga stuðla økjum í einum limalandi, sum eru nógv knýtt at fiskivinnuni.

6.3 Fíggarmöguleikar

6.3.1 Verandi fíggarmynstur:

6.3.1 Verandi fíggarmynstur:

Á myndini til vinstru er víst, hvussu eitt vanligt fíggarmynstur fyri eitt fiskiskip vildi sæð út, um gallandi lógarheimildir voru nýttar. Minstakravið til eginpening er 10 % av sáttmálaupphæddini.

Rentstuðulin uppá 12 % verður goldin reiðaránum yvir 5 ár og verður vanliga tiltransporteraður peningastovni. Um hesin verður diskonteraður, er nútíðarvirðið av rentstuðlinum (NV) hægst 10 %.

Stuðulslánið umlagt til studningsslán uppá 10 % er rentu- og avdráttarfrítt og skal niðurskrivast yvir 10 ár. Reiðárið skal inntökuföra ein tíggjundapart av hesi upphædd árliga.

Tann rentuberandi skuldin verður sostatt 70 % av sáttmálaupphæddini, um eginfiggingin er 10 %.

Er eginfiggingin stórr enn 10 %, verður rentuberandi skuldin tilsvarandi minni.

Harumframt hevur Føroya Landsstýri heimild at veita landskassaveðhald upp til 15 % av uttasta partinum av rentuberandi skuldini, millum 55 % og 70 %. Tapsvandin er rættuliga stórus.

Mest vanliga fígginingin, í tráð við strikumyndina til vinstru, er fingin frá Realinum við 1. veðrætti upp til 50 %. Hendan verður afturgoldin yvir 10 ár og hevur landsstýrið vanliga lagt avdráttirnar út fyri 2 tey fyrstu árini móti einum síðustillaðum 1. veðrætti. Hetta síðustillaða "avdráttarlán", sum er við til at lætta um gjaldförið tvey tey fyrstu árini, verður afturgoldið 11. og 12. árið eftir, at lánið frá Realinum er upptikið.

Tey írestandi 20 %'ini eru upptikin í einum peningastovni, hvor landsstýrið hevur heimild at veðhelda fyri teimum uttastu 15 %'unum ella $\frac{3}{4}$ -parti av einum 2. veðrættarláni og partaeigararnir möguliga fyri innara $\frac{1}{4}$ -partinum av sama láni.

Vanligt hevur eisini verið, at Danmarks Skibskreditfond hevur veitt eitt 1. veðrættarlán upp til 70 % móti supplerandi trygd frá peningastóni fyri tí partinum, ið liggur uttanfyri í mesta lagi 50 %. Peningastovnurin hevur so fingið kontratrygd við 15 % frá Føroya Landsstýri og möguliga 5% frá partaeigarunum.

Eisini hava útlendskir bankar fíggjað tey 70 %'ini við 55% móti veð í skipinum og móti landskassaveðhaldi fyri uttastu 15 %'unum.

Í øllum fórum hevur landsstýrið havt innkomurætt í tann veðrætt, sum landskassaveðhaldið er umfatað av.

6.3.2. UPPSKOT TIL UMLEGGING AV STUDULSLÁNI OG VEÐHALDI.

Mælt verður til, at verandi rentstuðulin uppá 12 % og sum verður goldin yvir 5 ár, verður varðveittur. Hetta svarar til í mesta lagi til eitt nútíðarvirði (NV) uppá 10 %.

Ístaðin fyrir at veita studningslán uppá 10 % og landskassaveðhald upp til 15 %, verður skotið upp, at ein ílögustuðul uppá 15 % verður veittur.

Tað er ein sannroynd, at rentabiliteturin í fiskiskipaflotanum er ov lítil, m.a. orsakað av ov høgum kapitalkostnaði.

Rentstuðulin, NV 10 %, og ein generellur ílögustuðul uppá 15 % saman við 10 % eginfigging, muna bert at fää kapitalkostnaðin nakað niður, við tað at rentuberandi skuldin tá verður minkað úr 70 % niður í 65 %.

Hetta svarar til eina øking av studningssláninum uppá 5 % og at landskassaveðhaldið fellur burtur.

Ivasamt er, um peningastovnarnir, við núverandi skipan, vilja veita írestandi figgingina millum 50 % og upp til 70 %, hóast landskassaveðhald. Enn minni sannlíkt er, at peningastovnarnir koma at veita 2. veðrættarfigging upp til 65 % uttan ískoytisábyrgdir.

Vísandi til partin *Ílögutørvur*, grundaður á støðið á verandi skipaflotha er rentabiliteturin ymiskur fyrir teir ymisku skipabólkarnar, og verður tí skotið upp at veita ein differentieraðan ískoytisílögustuðul, treytaðan av, at eginfiggingin verður økt við tí endamáli, at rentuberandi figgingin gerst munandi minni og tí meira sannlik at fää til vega.

Ein differentieraður ískoytisílögustuðul kann verða skipaður á tann hátt, at ein ávísur skipabólkur fær ein ávísan ískoytisílögustuðul til 15 % ílögustuðulin og sum stendur í mun til eina øking av eginfiggingini. Sum dömi um slikan ískoytisílögustuðul kann hesin vera fyrir ein ávísan skipabólk, 5 % um eginfiggingin økist úr 10 % upp í 20 %. Fyri ein annan skipabólk kann ískoytisílögustuðulin verða 7,5 % við somu øking av eginfiggingini o.s.v.

Hetta færir við sær, at rentuberandi skuldin verður 50 % ella minni við eini eginfigging uppá 20 % móti 65 % í rentuberandi skuld við eini eginfigging uppá 10 %.

Frammanfyri á strikumyndini sæst hvussu ein diffrentieraður ílögustuðul kann verða skipaður eftir skipabólkum. Tá skotið verður upp at differentiera eftir skipabólki, er hetta knýtt at rentabilitetinum fyrir teir ymisku skipabólkarnar. Eisini kann henda differentiering verða eitt amboð til at samanseta endurnýggingina av fiskiflotanum. Ein tilik ílöguskipan kemur eisini at eggja til, at eginfiggingin verður rímiliga stórur partur av samlaðu figgingini.

Sum framgongur av skjalinum á síðu 18, *Mettur ílögutørvur í nyggj fiskiskip*, verður neyðugt við munagóðum rentu- og ílögustuðli og eginfigging..

Ásannandi at torfört kann verða hjá verandi reiðaríum og einstaklingum at útvega nøktandi eginfigging (20 %), verður skotið upp, at stig verða tikan til, at Føroya Landsstýri, peningastovnarnir og Tryggingarsambandið Føroyar, seta á stovn eitt ílögufelag, har eisini privatir ileggjarar kunnu skjóta inn pening, til tess at luttaka við avmarkaðari eginfigging saman við verandi reiðaríum og einstaklingum.

Rentuberandi skuldin er vanliga figgjað við einum 1. veðrætti upp til 50 % úr

Realinum og einum 2. veðrætti úr feroyskum peningastovni.

2. veðrættur er fyrir ein stóran part umfataður av landskassaveðhaldinum og möguligum ískoystisveðhaldi frá partaeigarum.

1. veðrættur verður afturgoldin yvir 10 ár, har Føroya Landsstýri kann leggja avdráttirnar 1. og 2. árið út móti síðustillaðum 1. veðrætti og sum verður afturgoldin 11. og 12. árið.

2. veðrættur verður vanliga afturgoldin yvir 10 ár.

6.4. MØGULIGUR SÁTTMÁLAVEÐHALDSGRUNNUR.

Samært lögtingslög nr. 57 frá 08.05.1991 um sáttmálaveðhaldsgrunn fyri feroyskar skipasmiðjur, er landsstýrinum heimilað landskassans vegna í samstarvi við aðrar figgjarstovnar at stovna grunn, hvørs endamál er at veita veðhald fyri, at feroyskar skipasmiðjur halda skyldur sínar sambært sáttmálum um bygging av skipum.

Landsstýrisins partur í veðhaldsskyldum grunsins kann ikki fara upp um íalt 25 % og ikki uppum íalt 40 mió. kr. Upphæddir, sum grunnurin veitir veðhald fyri, verða endurtryggjaðar soleiðis, at missurin ikki fer upp um 15 % av upphæddini.

Hesir grunnur er sum kunnugt ongantíð settur á stovn, men hevur landsstýrið, sum tað sæst, heimild til tess. Nevndin hevur viðgjört spurningin, men mett verður, at figgjarstovnarnir ikki í løtuni hava stórvegis áhuga í at stovnseta ein sáttmálaveðhaldsgrunn fyri feroyskar skipasmiðjur. Nevndin hevur fingið ábendingar um, at figgjarstovnarnir helst vilja megna henda partin sjálvir ella möguliga í samstarvi við tryggingarfeløg.

7. MILLUMTJÓÐA BINDINGAR

Hóast Føroyar hvørki eru limir í ES ella EFTA, so eru tó handilssáttmálar gjørdir við ES og EFTA-lond, sum hava ávisar bindingar ella seta ávisar forðingar.

Mett verður tó ikki, at sáttmálarnir við ES ella Noreg seta forðingar fyri, at ein almennur stuðul verður latin í sambandi við endurnýgging av feroyska fiskiflotanum. Viðvíkjandi bygging av handilsskipum og fiskiskipum til útflutnings, eiga tó nágreninligari kanningar at gerast, áðrenn stuðulskipanir (útyvir tey vanliga góðiknu 9%) verða settar í verk fyri henda partin av skipasmíði. Harumframt eru Føroyar gjøgnum Danmark limur í OECD, ið ásetur gjøgnum sáttmála landanna millum nakrar reglur fyri limalondini, m.a. í hvønn mun almennur stuðul kann veitast til skipasmíð.

7.1. STUÐULSPOLITIKKURIN Í OECD

Føroyar eru limir í OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ígjøgnum Danmark. OECD hevur tilevnað ein nýggjan sáttmála, ið m.a. umfatar skipabygging. Sáttmálin skuldi eftir ætlan setast í gildi í oktober 1996, men orsakað av ávisari móttstøðu frá onkrum av límalondunum, varð undirskrivingin fyribils útsett eitt ár.

Nýggi OECD-sáttmálin miðjar í høvuðsheitum ímóti, at allur beinleiðis statsstuðul verður avtikin. Tó kann staturin stuðla í sambandi við gransking, menning v.m.

Sáttmálin umfatar bygging og umvælingar av skipum uppá 100 GT ella omanfyri, ið skulu nýtast til at flyta farm ella fólk við ella skip til serlig endamál, t.d. ísbrótarár ella sleipibátar við maskinmegi uppá 365 KW ella meira.

Sáttmálin umfatar té ikki:

- a) fær, ið skulu nýtast til hernaðarlig endamál, og
- b) bygging og umvæling av fiskiskipum til landsins egna fiskiflota

Soleiðis sum útlitini tí eru í lötuni, vil ein stuðul til endurnýgging av fiskiskipaflotanum í Føroyum ikki verða í strið við stuðulspolitikkin í OECD.

FYLGISKJØL: YVIRLIT FF

Fylgiskjal 1: talva yvir avreiðingarprísir

Fylgiskjal 2: úrdráttur úr handilssáttmálanum við Noregi

Fylgiskjal 3: úrdráttur úr handilssáttmálanum við ES

Fylgiskjal 4: yvirlit yvir gallandi stuðulslögir

Fylgiskjal 5: yvirlit yvir figging av skipabygging í ávísum londum

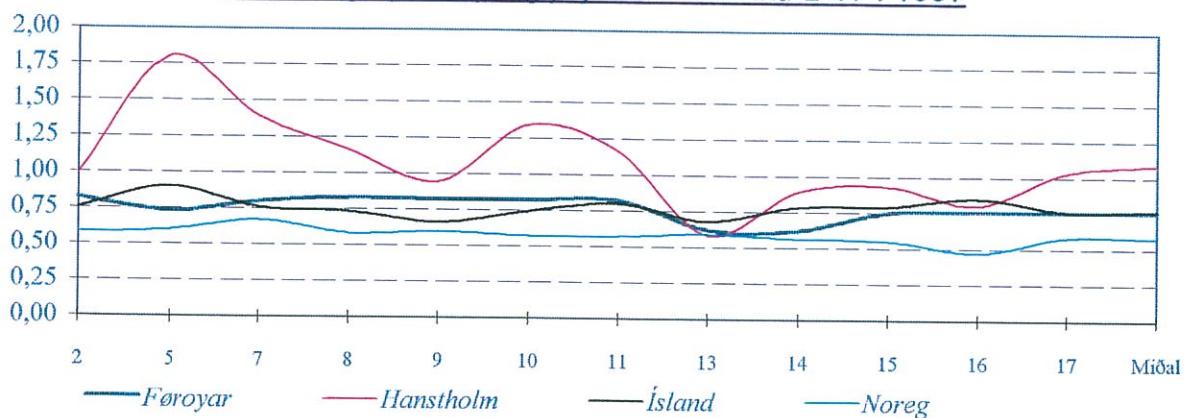
Fylgiskjal 6: yvirlit yvir figging v.m. í Danmark

Talva yvir avreiðingarprísir fyrir UPSA í viku 2-17 uppgjört í \$ pr. kg.

Vika nr.	2	5	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	Miðal	Index
Færøyar	0,82	0,73	0,80	0,83	0,82	0,82	0,82	0,62	0,62	0,75	0,76	0,76	0,76	100
Hanstholm	0,99	1,80	1,39	1,16	0,94	1,34	1,16	0,58	0,89	0,93	0,80	1,03	1,08	142
Ísland	0,75	0,90	0,76	0,73	0,66	0,74	0,80	0,68	0,78	0,79	0,85	0,76	0,77	101
Noreg	0,58	0,60	0,67	0,58	0,60	0,57	0,57	0,59	0,56	0,55	0,47	0,58	0,58	76

\$ pr. kg.

Avreiðingarprísir (\$/kg.) fyrir UPSA í viku 2-17 í 1997

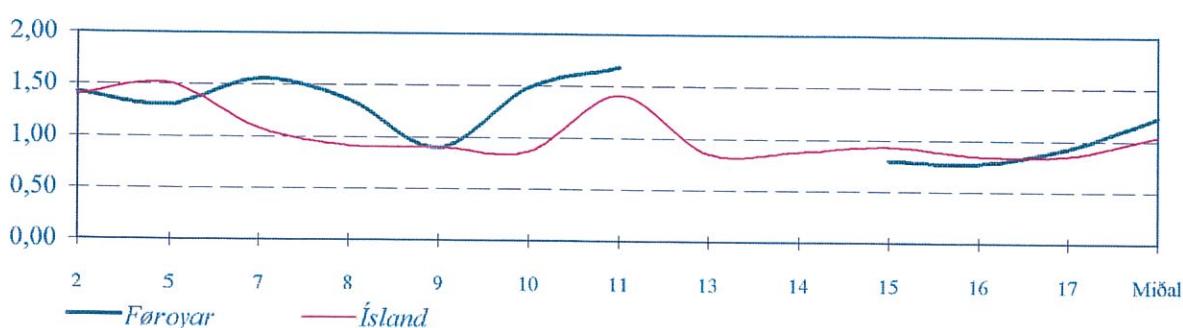

Talva yvir avreiðingarprísir fyrir KONGAFISK í viku 2-17 uppgjört í \$ pr. kg.

Vika nr.	2	5	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	Miðal	Index
Færøyar	1,42	1,30	1,56	1,36	0,90	1,48	1,68			0,80	0,77	0,92	1,22	100
Ísland	1,39	1,51	1,08	0,91	0,90	0,86	1,41	0,85	0,87	0,93	0,84	0,85	1,03	85

\$ pr. kg.

Avreiðingarprísir (\$/kg.) fyrir KONGAFISK í viku 2-17 í 1997

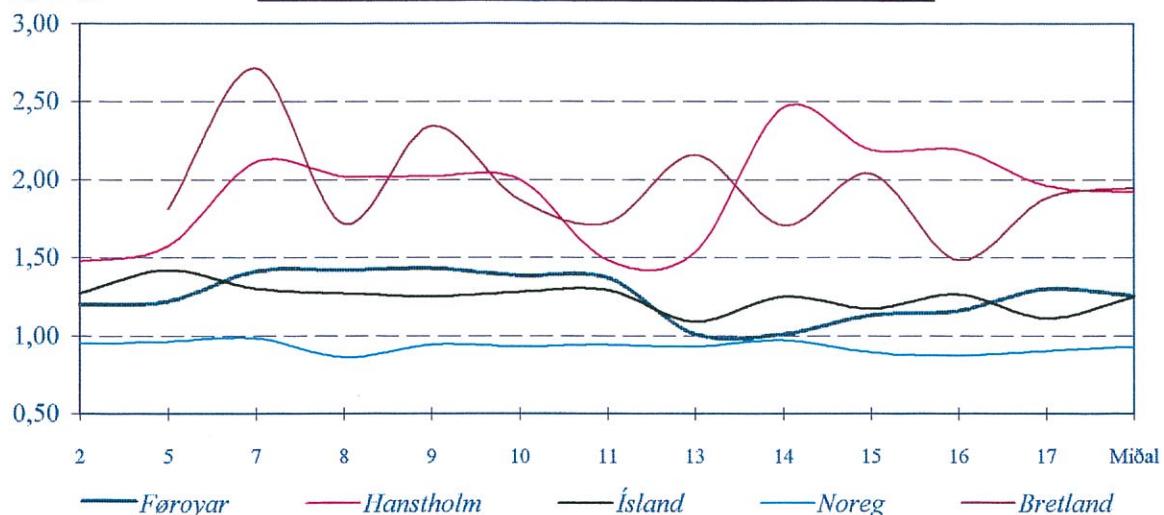

Talva yvir avreiðingarprísir fyrir TOSK í viku 2-17 uppgjört í \$ pr. kg.

Vika nr.	2	5	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	Miðal	Index
Føroyar	1,20	1,22	1,41	1,42	1,43	1,38	1,37	1,01	1,01	1,13	1,16	1,30	1,25	100
Hanstholm	1,47	1,57	2,11	2,02	2,02	2,00	1,48	1,53	2,46	2,19	2,19	1,96	1,92	153
Ísland	1,27	1,42	1,30	1,27	1,25	1,28	1,29	1,09	1,25	1,17	1,26	1,11	1,25	99
Noreg	0,95	0,96	0,98	0,86	0,94	0,93	0,94	0,93	0,97	0,89	0,87	0,90	0,93	74
Bretland			1,81	2,71	1,72	2,34	1,87	1,72	2,16	1,70	2,04	1,48	1,88	1,95

\$ pr. kg.

Avreiðingarprísir (\$/kg) fyrir TOSK í viku 2-17 í 1997.

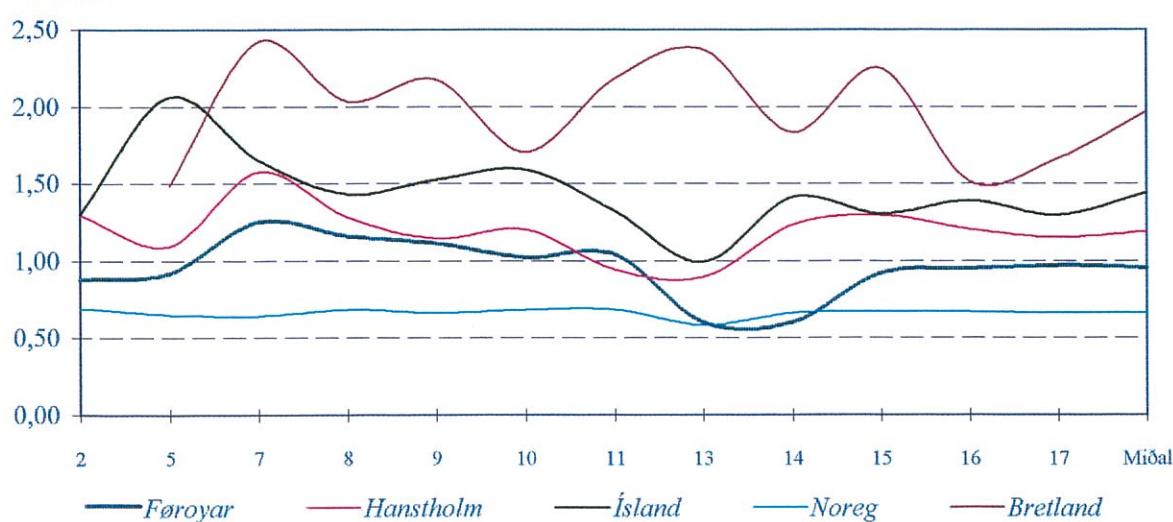

Talva yvir avreiðingarprísir fyrir HÝSU í viku 2-17 uppgjört í \$ pr. kg.

Vika nr.	2	5	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	Miðal	Index
Føroyar	0,88	0,92	1,25	1,16	1,11	1,02	1,04	0,60	0,60	0,92	0,95	0,97	0,95	100
Hanstholm	1,29	1,09	1,57	1,28	1,14	1,20	0,94	0,89	1,23	1,29	1,20	1,15	1,19	125
Ísland	1,30	2,06	1,65	1,43	1,52	1,59	1,32	0,99	1,41	1,30	1,39	1,29	1,44	151
Noreg	0,69	0,65	0,64	0,68	0,66	0,68	0,68	0,58	0,66	0,67	0,67	0,66	0,66	69
Bretland			1,48	2,42	2,03	2,18	1,70	2,18	2,37	1,83	2,25	1,51	1,66	206

\$ pr. kg.

Avreiðingarprísir (\$/kg) fyrir HÝSU í viku 2-17 í 1997

Grein 15

Almennur einkarrættur

Sáttmálapartarnir tryggja, at einhvør almennur einkarrættur til handil í Føroyum og í Noregi verður tillagaður soleiðis, at mismunur á umstøðunum, har vørurnar verða útvegaðar og marknaðarfördar, ikki verður gjørdur millum íbúgvær Føroya og Noregs.

Grein 16

Almennur stuðul

1. Einhvør stuðul frá einum sáttmálaparti ella frá almennari síðu av nøkrum slagi, sum avlagar ella hóttir við at avlaga kappingina við at taka ávisar fyritókur ella ávisar framleiðslur framum, er í tann mun hann ávirkar samhandilin Føroya og Noregs millum ósambærilige við røttu mannagongd sáttmálans.
2. Einhvør mannagongd mótsætt 1. stk. átti at verið mett við treytunum í fylgiskjali 7 sum grundarlagi.
3. Sáttmálapartarnir skulu tryggja innlit í tiltøk viðvíkjandi almennum stuðli við at skifta upplýsingar sínámillum sum fyrisett í 4. stk. í fylgiskjali 7.
4. Heldur sáttmálapartur, at ávis tiltøk eru ósambærili við reglurnar í 1. stk., kann hann taka hóskandi stig ímóti hesum tiltøkum, sum skulu ikki elva til störri skaða enn tann, hesi tiltøk hava elvt til, og undir teimum treytum og í samsvar við ta mannagongd, sum ásett er í grein 23.

Grein 17

At verja ogn hugverka

1. Sáttmálapartarnir skulu samarbeiða við tí fyri eyga so liðandi at verja ognarrættindi hugverka betur ímóti mismuni, heruppií at taka stig til at veita og seta í verk slík rættindi. Reglur sáttmálapartanna millum um at verja ognarrættindi hugverka skulu verða nágreninliga lýstar. Hesar reglur skulu tryggja vernd á samsvarandi støði sum í limalondum Europeiska Felagsskapsins og Europeiska Fríhandilsfelagsskapsins (EFTA).
2. Viðvíkjandi 1. stk. skulu ognarrættindi hugverka

UM TULKING AV GREIN 16

1. Sáttmálapartarnir eru samdir um, at grein 16 verður at fylgja niðanfyri standandi leiðbeiningum:

- (a) Bert slík tiltök kunnu verða flokkað sum almennur stuðul, sum föra við sær ein netto peningaflutning frá almennum keldum til móttakara gjøgnum beinleiðis studningar, ella sum gjøgnum skattalættar föra mista skattainntøku við sær. Stuðulsveitingar lætnar eftir skipanum, ið tey, sum eru undir skipanini, fult og heilt fíggja, verða ikki roknaðar sum almennur stuðul sambært grein 16. Tá mett verður um, hvørja ávirkan almennar stuðulsveitingar hava, skal samlaða ávirkanin av öllum studningi veitt móttakarunum verða tikan við.
- (b) Hesi tiltök falla vanliga ikki undir grein 16.
- (i) kredittir og lán frá almennum keldum ella fyritökum, um rentur og avdráttir samsvara verandi marknaðartreytum;
 - (ii) stjórnir og stjórnarstovnar veita veðhald, um veðhaldsgjöldini kunnu bera langtíðarkostnaðin av skipanini;
 - (iii) stjórnir ella stjórnarstovnar seta eginpening í, um slíkar ílögur við góðari grund væntandi kasta í minsta lagi eins nögv av sær og tað kostar stjórnini at taka upp lán;
 - (iv) skattatiltök, heruppi í almannatryggingargjöld, sum partur av vanligu inntøkureglunum fyrir skattaáseting í landinum, sum er fyrir allar fyritökur og eins um alt landið.
- (c) Hesi tiltök eru dömi um ymsan stuðul, sum vanliga er sambæriligur við reglurnar í grein 16;
- (i) stuðul til granskings, menning og nýskapan, treytað av, at greitt er tilskilað, at hesin er ætlaður at stimbra slíkum virksemi, og at kappingarförið enn er á byrjanarstöði. Undir byrjanarstöði er at skilja gagnnýtt granskings og menning til og við menning av fyrsta frumsniðinum. Sum slíkur stuðul kunnu upp til 50% verða latin av kostnaðinum av verkætlani ella á annan hátt um skattaskipanina við samsvarandi árini.

Grundgranskning kann verða stuðlað enn meir. Nærri marknaðinum ein verkætlan er, lægri eigur almenni stuðulin at verða;

- (ii) stuðul til vinnugreinir, sum hava trupulleikar av ovorku, at seta í verk eina skilabót av ídnaðarliga bygnaðinum fyrir at tryggja, at framleiðsla og arbeiðspláss verða minkað munandi. Slik tiltök eiga at verða strangliga tíðaravmarkað og eigur ein tillagingarskipan at fylgja við. Tá mett verður um trupulleikarnar av ovorku, eigur ikki bert støðan í ávísa landinum at verða tikan við, men altjóða støðan sum heild;
- (iii) vanligur stuðul til útflutningsfremjandi endamál, eitt nú tjóðarvikur, sölustevnur í sölubúðum, vinnulívsfram-sýningar, treytað av at stuðulin ikki er ætlaður ávísum fyritökum;
- (iv) stuðul til økismenning í tann mun hann ikki ávirkar rímiligar kappingarumstøður. Endamálið má vera at fáa ídnaðin í menningarøkjum á sama búskaparlíga støði sum ídnaðurin aðrastaðni í landinum, og ikki at økja framleiðsluorkuna í vinnugreinum, sum longu líða undir ovorku. At lýsa menningarøki, íroknað øki í ídnaðarligari afturgongd, kunnu bert sáttmálapartarnir sjálvir. Teimum kann verða álagt at útvega hagfrøðiligt tilfar, sum greinar orsókirnar fyrir, at øki verður lýst menningarøki;
- (v) stuðul veittur sum vanlig almenn tænasta til ídnað og handil undir slikum treytum, at tær ikki veita ávísum þortum av vinnuni ella ávísum fyritökum frammihjárætt;
- (vi) vanligur stuðul til at skapa nýggj arbeiðspláss, treytað av at talan ikki er um nýggj arbeiðspláss í vinnugreinum, sum longu líða undir ovorku;
- (vii) umhvørvisstuðul, har meginreglan "hann ið dálkar, rindar" verður hildin. Íflögur við serligum atliti til at minka um dálkingina verða stuðlaðar upp ímóti 25% ella á ymsan hátt um skattaskipanina við samsvarandi árini. Ásannandi, at lóggáva ella standardir eru ymisk í øðrum löndum og at tað kann ávirka handil og kappingarföri, skal stuðuls-veitingarhæddin til serligan ídnað

støðugt verða endurskoðað;

- (viii) stuðul til smáar og miðalstórar fyrítokur við tí fyri eyga at viga upp ímóti vansum, sum beinleiðis eru tengdir at støddini á virkinum. Hetta eru at skilja fyrítokur við færri enn 100 fólkum í arbeiði og eini árligari umferð undir 10 mió. ECU.

Hesi tiltök eru dömi um stuðul, ið vanliga ikki er sambæriliður við grein 16:

- (i) stuðul til fyrítokur at standa ímóti rakstrartapi, beinleiðis ella við avskriving av falnari skuld til almennar myndugleikar;
- (ii) at seta eginpening í felög, um tað hefur sama árin sum stuðul at standa ímóti rakstrartapi;
- (iii) stuðul til framleiðslu í vinnugreinum, sum líða undir ovorku ella til fyrítokur í trupulleikum, um ikki ein tillagingsarskipan fylgir við, og strangliga tíðaravmarkaður;
- (iv) stuðul latin ávísum felögum sum bjarginartiltak, um hann ikki bert verður latin fyri at fáa tíð til at menna víttfevnandi loysnir og fyri at sleppa undan ógvislígum sosialum trupulleikum;
- (v) stuðulstiltök, íroknað óbeinleiðis skattir, áløgd soleiðis, at mismunur verður gjørdur, so at vørur framleiddar heima hava fyrimun, meðan líknandi vørur framleiddar hjá hinum sáttmálapartinum eru fyri vanbýti.
- (vi) tey slög av stuðli til vøruútflutning til hin sáttmálapartin, sum lýst í uppískoytinum til hetta fylgiskjal.

2. TULKING AV GR. 16 VIÐVÍKJANDI STUDLI TIL FISKIVINNUNA

Er ikki annað nevnt, falla stuðulstiltök til fiskivinnuna eftir 31. desember 1992 undir reglurnar í grein 16 í sáttmálanum og tulkingarnar í hesum fylgiskjali.

- (i) Hesi stuðulstiltök til fiskivinnuna eru vanliga ikki sambærilið við sáttmálan:
- almenn stuðulstiltök, sum fevna um fiskivinnuna sum heild og sum ikki til

fulnar virka fyri bygnaðartiltökum sambært reglunum í grein 1 (c) (ii)

- aðrir skattalættar enn teir, sum beinleiðis viga upp ímóti kostnaðarvansum, sum týðuliga eru tengdir at teimum serligu umstøðunum í fiskivinnuni;
- almannatiltök, um stuðulshátturin í slíkum tiltökum fer upp um tað, sum vanliga er galdandi í ørum vinnugreinum við serligum atliti til umstøðurnar í fiskivinnuni.

(ii) Hesi stuðulstiltök eru vanliga í samsvari við reglurnar í grein 16 í sáttmálanum:

- stuðulstiltök av beinleiðis innanlands minstaprísum á fiski og keyp av avlopsfiski, til tess at byrgja upp fyri álvarsligari marknaðarórógv;
- stuðulstiltök til menningaröki í tann mun tey eru neyðug fyri at halda uppi fiskiskapi í økjum, sum yvir miðal dúva uppá slíkt virksemi, og har inntökurnar frá fiskivinnuni avgjört liggja undir miðal fyri landið. Slik tiltök til menningarökini skulu bert viga upp ímóti kostnaðarvansum samanborin við onnur fiskivinnuöki. Setur ein sáttmálapartur slík tiltök í verk ella varðeitir hann tey, skal hann eftir reglunum í hesum fylgiskjali útvega tørvandi upplýsingar um støðuna í økinum, sum føra til, at slík tiltök verða sett í verk ella varðeitt.

(iii) Hesi stuðulstiltök eru ikki sambæriliig við sáttmálan:

- Stuðul sambært 1, stk. (c) (vi) viðvíkjandi fiskivinnuni.
- Stuðul sambært 1. stk. (c) (viii) viðvíkjandi fiskivinnuvirksemi.

3. SKIFTISREGLUR FYRI FØROYAR

Hóast treytirnar í pettunum (i) og (iii) í 2. parti í hesum fylgiskjali kunnu Føroyar til 31. desember 1994 varðeita almenna stuðulin til fiskivinnuna.

INNLIT Í ALMENN STUÐULSTILTØK

Innlit í tiltøk sambært grein 16, 3. stk., í sáttmálanum fevna m.a. um:

- ársfrágreiðing um samlaða stuðulsupphædd og stuðulsbýti;
- fráboðan um nýggjar stuðulsskipanir, og er tað gjörligt helst árenn tær verða settar í verk og í seinasta lagi 60 dagar eftir íverksetanardagin, og
- skyldu til eftir áheitan at leggja fram upplýsingar um verandi stuðulsskipanir og serstakar stakveitingar.

fylgiskjal 3

50

2. Teir taka öll vanlig ella serlig stig til tess at tryggja. at skyldurnar í sáttmálanum verða hildnar.

Heldur annar sáttmálaparturin hin sáttmálapartin hava mishildið skyldu í sáttmálanum, kann hann taka hóskandi stig undir treytunum og sambært tí mannagongd, sum ásettari eru í grein 29.

Grein 25

1. Niðanfyristarandi er ósambæriligt við rætta mannagongd í sáttmálanum, um hesi ávirka samhandilin millum Føroyar og Felagsskapin:
- (i) allir sáttmálar millum fyritøkur, viðtøkur hjá samtekkum og alt samskipað arbejðslag millum fyritøkur, hvørs endamál ella úrslit er at forða, avmarka ella avlaga kappingina viðvíkjandi vøruframleiðsiu ella vørusamhandli;
 - (ii) eitt ella fleiri virki misnýta sína sterku støðu á landaøkinum hjá sáttmálapørtunum sum heild ella meginpartinum av hesum.
 - (iii) ein og hvør almennum stuðui, sum avlagar ella hóttir við at avlaga kappingina við at taka ávisar fyritøkur ella ávisa vøruframleiðsiu framum.
2. Heldur ein sáttmálapartur eina ávisa mannagongd vera ósambæriliga við hesa grein, kann hann taka hóskandi stig sambært treytum og mannagongd ásettum í grein 29.

Grein 26

Har, ið innflutningur av eini ávísari vøru veksur ella væntandi veksur til óbotaligan skaða fyrir framleiðsluvirksemið á økinum hjá øðrum sáttmálapartinum, og har ið hetta kemst av:

- (i) einum sambært sáttmálanum lutvísum ella fullkomiligmum niðurskurði í tolli og avgjøldum við samsvarandi ávirkan á viðkomandi vøru hjá innflytandi sáttmálapartinum; og
- (ii) tí sannroynd, at tollur ella avgjøld, sum hava samsvarandi ávirkan og sum útflytandi sáttmálaparturin leggur á innflutningin av ráevnum ella hálvvirkadari vøru, sum nýttar eru til at framleiða viðkomandi vøru, er nógv lægri enn samsvarandi tollur ella avgjøld, sum innflytandi sáttmálaparturin leggur á;

kann viðkomandi sáttmálapartur taka hóskandi stig sambært treytum og mannagongd ásettum í grein 29.

1.2. Lögargrundarlag

Talva 1: Yvirlit yvir galldandi stuðulslógin

Lögtingslög	Nr./dagfesting	Stuðulsmöguleikar
<i>Bygging av fiskifórum á færoyskum skipasmiðjum til útflutnings</i>	38 frá 20. mai 1988. Seinast broytt 13. juni 1995.	<p><u>Nýbygging</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Veðhald byggilán (innan f. 90% sáttm.prísur) Sáttmálaveðhald Farmaendurgjald, u. t. 4,5% Innflutningsendurgjald, u.t. 13%² Rentustudningur u. t. 12% av sáttm.prísinum <p><u>Umbygging</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Farmaendurgjald, u. t. 4,5%, tá umbygging er 3 mió. kr. ella meira Innflutningsendurgjald, u.t. 13%, tá umbygging er 3 mió. kr. ella meira Rentustudningur u. t. 12% av sáttm.prísinum, virðið, ið umbyggingin gevur, skal vera 8 mió. kr. ella meira <p><u>Stuðulstreyt</u></p> <p>Áðrenn studningurin goldin, má skipið vera avhendað og skrásett utanlands</p>
<i>Um endurnýgging av fiskiskipa-flotanum³</i>	102 frá 19. aug. 1988. Seinast broytt 13. juni 1995.	<p><u>Nýbygging</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Stuðulslán, u. t. 10%, yvir 20 Brt tó u.t. 10% og 12% rentustudning Veðhald, byggilán Sáttmálveðhald, deksfiskifør Veðhald fyri lán u. t. 15% av byggiprísinum, tó bert 10% um bygt verður í útlandinum Kurstapslán, givin móti pantí Gjalfþorislán, givin móti pantí Farmaendurgjald, u. t. 4,5%, deksfiskifar Innflutningsendurgjald, u.t. 13% Rentustudningur u.t. 12%. Ásett í kunngerð <p><u>Umbygging</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Veðhald u. t. 30% av ílogeuni til munandi umbygging av deksfiskifarí Stuðulslán, 15% endurrindan av innleggningarkostnaði <p><u>Stuðulstreyt</u></p> <p>Lánsveiting er treytað av, at viðkomandi eigari hefur í eiginpeningi í minsta lagi 10% av virði skipsins</p>

² Sambært galldandi lóggávu, er innflutningsendurgjaldið ásett upp til 13%. Eftir tilmæli frá Sáttmálastovninum er galldandi praksis, at gjaldið er ásett upp til 3,5%.

³ Í lóginum verður nevndur ein grunnur, sum landsstýrið fær heimild at veita stuðulslán úr til endurnýgging av fiskiskipaflotanum. Viðmerkjast skal, at hesin grunnur er avtikin sambært lögtingslög nr. 33 frá 27. Mars 1992 um avtöku av landskassagrunnum. Ístaðin hefur landskassin yvirtikið sær skyldurnar, ið áliggja teim avtiknu grunnunum.

Løgtingslög	Nr./dagfesting	Stuðulsmöguleikar
<i>Bygging av skipum, bátum og flótandi eindum til alivinnuna</i>	47 frá 8. Júní 1991. Seinast broytt 13. júní 1995.	<p>1. Innflutningsendurgjald u. t. 13%</p> <p>Stuðulstreyt Skulu ikki fáa innflutningsgjald endurrindað sambært eðrum skipanum v.m.</p>
<i>Bygging av farmaskipum (si nota 3)</i>	83 frá 19. júní 1990. Seinast broytt 13. júní 1996.	<p>Nýbygging</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmaendurgjald u.t. 4,5% 2. Innflutningsendurgjald u. t. 13% 3. Rentustudningur u.t. 12% 4. Stuðulslán til nýbygging u.t. 10%, hægst 10 mió. kr. fyrir hvort skipi <p>Umbygging</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmaendurgjald u.t. 4,5%, 3 mió. kr. ella meira 2. Innflutningsendurgjald u. t. 13% 3. Rentustudningur u.t. 6%

Talva 2: Aðrar lógar í sambandi við stuðulslóggávuna

Løgtingslög/kunngerð	Nr./dagfesting	Endamál
<i>Ll. um sáttmálaveðhaldsgrunn fyrir færøyskar skipasmiðjur</i>	57. 8 mai. 1991	Landsstýrinum veður heimilað landskassans vegna í samstarvi við aðrar figgjarstovnar at stovna grunn, hvors endamál er at veita veðhald fyrir, at færøyskar skipasmiðjur halda skyldur sínar sambært sáttmálanum um bygging av skipum (sáttmálaveðhald)
<i>Kunngerð um rentustudning til bygging av fiskiskipum</i>	81 frá 8. Aug. 1989	Landsstýrið kann tá bygt verður deksfiskifar yvir 20 brt. á færøyskari skipasmiðju veita upp til 12% í rentustudningi.....Rentustudningurin verður goldin yvir 5 ár við hálvárligum gjöldum, fyrstu ferð $\frac{1}{2}$ ár aftaná at skipið er virðismett. Útrokningargrundarlagið verður niðurskrivað við 10% hálvárliga.....
<i>Kunngerð um eginpening</i>	44 frá 11. mai 1989	Ásetan av egingpeningi í sambandi við lóginu um endurnýgging av fiskiskipaflotanum
<i>Ll. um sáttmálaestírlit</i>	85. frá 9. júní 1988	Stovnurin skal meta um tekniligar loysnir, prísir og allar partar í teimum byggi- og umbyggingarsáttmálum, sum liggja til grund fyrir umsóknunum... Stovnurin skal geva landsstýrinum tilráðingar í teimum einstóku byggingánum.

1.2.1. Endamálið við stuðulslóggávuni

Bilag 3.1

Finansiering af skibsbygning i udvalgte lande

fylgiskjal												
Finansieringsparametere og risikoprämiere												
	D	F	NL	I	J	N	E	UK	SK	D	U	
parametre	(1)*	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
Max. pct.	80	80	80	-	(80)	80	80	80	80	80	80	87,5
af kontraktpris												
heraf på basis i pant i skibet	50/60	80	70	-		50/60	63	80	50/60	80	50/60	87,5
Heraf statlig garanti-top-up	24/16	-	-	-		37		20/30	20/30			
Løbetid/År	8,5	8,5	8,5	-		13	8,5	12	8,5	13	12/14	25
Rente fast rente pct. p.a.	8	8	8	-		**	8	8	8	8	**	
Grace Perioden/År	0	-	-		3	0	3	0	5	0	0	
Risiko præmie (pct.)												
Ekspорт	2	2,2	2	-		3,4	-	2	0,8	1,25		
Hjemmemarked	2	1,3	-	-		3,4	-	0,5	0,8	0,75		

* Særlige betingelser ved hjemmemarkedsfinansiering: Løbetid 12-14 år,

** Marketsrente.

*** Særlig administrativt fastsat rente.

1) Stat - marked Denmark

Statlig styring/
statlig engagement
- offentlig/ privat.

Den danske stat er engageret i Skibsfinansiering via Garantifonden for Skibsbygning, der er en statlig fond med del for null indenfor en ramme på 5 mio. dkr. at stille garanti for lån i Danmarks Skibskreditfond, pengeinstitutter eller forsikringsselskaber, eller reguranti over for pengeinstitutter eller forsikringsselskaber, som har stillet Garanti for lån opiget i Danmarks Skibskreditfond. Garantien eller reguranti decker 80 % af den del af lånet, der oversiger det lånebeløb, der er ydet på grundlag af 1. prioritets pantet i skibet uden supplerende sikkerhed (den garanterede del af lånet.) Risiko skal modkvare en risikoprämie på 2 pct. p.a. med en statsteknivålant på 1 pct. af kontraktssummen. Risikoprämien deles pro-rata. Der kan også kombineres med almindelig eksporkredit.

Skibsgarantiordningen er primært etableret for at overvinde den barriere, at de finansielle institutioner viser tilbageholdenhed med at indgå i risici på mere end 50/60 pct. på grundlag af 1. prioritetspant. Statsegarantien giver mulighed for yderligere finansiering op til 80 pct. Den resterende 1/5 skal bieres af den kommercielle finansielle part.

Et særligt udvalg, Skibsgarantiudvalget, værtager administrationen af skibsgarantiordningen, med sekretariat i Erhvervsfremme Styrelsen. Administrativt superviseres de danske skibsfinansieringsordninger af Erhvervsministeriet.

Institutionelstruktur
Skibsforsigelse
forsiget via Danmarks Skibskreditfond (DSKF), der er selvstændige (Nationalbanken, private banker, forsikringsselskaber, skibsvarer og rederier har stillet garanti på 300 mio. dkr. for aktiviteterne). DSKF stiller finansiering til rådighed på fleksible villår:
- CRR baseret, 12 års løbetid (op til 14,4 år) med 2 års græce,
- OECD-vilkår, dvs. 8 pct. fast rente, 8,5 års løbetid. Danmarks Skibskreditfond værtager sagshandling.

Enkelte danske banker har på det seneste vist stigende interesse for selv at finansiere ny- og ombygning af skibe ved danske varer under forudsætning af, at der kan opnås garantier under bl.a. Garantifonden for Skibsbygning. I praksis er det dog primært Skibskreditfonden, der er operatør.

Primært via skibskreditfonden eller via finansiel institution.

Konkurrence- marked

Statstøtte

Max. subsidium på 9 pct ydes som kombination af statslig reganti (1 pct) og kontrakterelateret støtte til køber.

Institutionelstruktur	Statslig funderet finansiering der administreres i statsligt regi.
Administration	Konkurrencemarked Det vides ikke, om der eksisterer noget konkurrencemarked.

2) Stat-marked Finland

Statslig styring/ statslig engagement ydes Eksportfinansiering til alle erhverv. Lån og kredit tilles via garantier udstedt af det finske garantifond, der er en statinstitution under Handels- og Industrieministeriet. Der skelnes ikke mellem eksport-og hjemmemarkedsfinansiering. Det tilbydes finansiering på OECD-vilkår dvs. 80 pct. 8,5 års løbetid og 8 pct. fast rente. Der finansieres i national valuta. Risikopremien er ved eksport ca. 2,25 pct. og ved hjemmemarkedsfinansiering ca. 1,25 pct.

Bestningsstruktur

Det finske eksportkreditselskab er 100 pct. stats ejet. Der statinstituton under Handels- og Industrieministeriet. Der

Institutionel struktur
Statslig ordning.

Administration

Der foreligger ikke oplysninger om eksistensen af alternativer til den statslige kredit.

Konkurrencemarked

Sandsynligvis via private finansielle institutioner.

Kunde-bruger-relationer

Det er oplyst, at der ikke ydes statssøtte til skibsværfter eller til redere.

3) Stat-marked Frankrig

Statslig styring/ statslig engagement for de eksisterende skibsfinansieringsordninger. Den operative institution er den franske eksportkreditselskabet "COFACE", der tilbyder eksportforsikring for alle erhvervsvirksomheder. Ifølge de foreliggende oplysninger tilbydes alene eksportfinansiering og ikke hjemmemarkedsfinansiering på OECD-vilkår, med normalt 70 pct. finansiering, med 8,5 års løbetid, 8 pct. fast rente og 2 pct. i risikopremie. Der finansieres i national valuta.

Der ydes muligtvis henudover subsidiær til værfører, som præmie til redere, der placerer ordre på et fransk værfør.

Institutionelstruktur	Statslig funderet finansiering der administreres i statsligt regi.
Administration	Konkurrencemarked Det vides ikke, om der eksisterer noget konkurrencemarked.

4) Stat-marked Holland

Statslig styring/ statslig engagement tilskudsfinansiering i Holland. Finansiering vil sættes skulle finde sted på den private marked. Det hollandske Økonomiministerium administrerer derimod de hollandske statsordninger, der enten indebærer - 9 pct's støtte til de enkelte værfører eller - matchningsstøtte i relation til udenlandsk konkurrence (udenlandsk rente/valutaordel swappes ud).

Bestningsstruktur

Der eksisterer ingen statslige kreditordninger rettet mod skibsforsikring i Holland. Finansiering vil sættes skulle finde sted på den private marked. Det hollandske Økonomiministerium administrerer derimod de hollandske statsordninger, der enten indebærer - 9 pct's støtte til de enkelte værfører eller - matchningsstøtte i relation til udenlandsk konkurrence (udenlandsk rente/valutaordel swappes ud).

Institutionel struktur
Private markedsoperatører

Administration

Konkurrencemarked Finansiering tilbydes af private banker.

Kunde-bruger-relationer

Ministeriet for Industri, Transport og Turisme er ansvarlig for de eksisterende skibsfinansieringsordninger. Den operative institution er den franske eksportkreditselskabet "COFACE", der tilbyder eksportforsikring for alle erhvervsvirksomheder. Ifølge de foreliggende oplysninger tilbydes alene eksportfinansiering og ikke hjemmemarkedsfinansiering på OECD-vilkår, med normalt 70 pct. finansiering, med 8,5 års løbetid, 8 pct. fast rente og 2 pct. i risikopremie. Der finansieres i national valuta.

Der ydes muligtvis henudover subsidiær til værfører, som præmie til redere, der placerer ordre på et fransk værfør.

5) Stat-marked Italien

Statslig styring/ statisch engagement Offentlig/ privat.	Subsidier til skibsbygningsindustrien administreres af statsselskabet "Mediocredito Centrale", der ledes af en statslig institution. Administratoren er et offentligt selskab, der udgør en del af den italienske finansielstaten.
Beslutningsstruktur	Følgende oplysninger fra italienske kilder overholder OECD-reglerne for skibsfinansiering. Der ydes rentestøtte til redere beregnet som forskellen mellem renteomkostningerne i italienske lån på et hypothetisk lån på 80 pct. af kontraktprisen og de tilsvarende renteomkostninger, såfremt lånet ydes på OECD-vilkår. Forudsetningen er at skibet kontraheres på EU-territorium. Der ydes finansiering til eksport og hjemmemarked. Der finansieres normalt i national valuta, men tilbydes også lån i fremmed valuta, normalt i EU-valutaer eller USD.
Institutionel struktur	Der foreligger ikke yderligere oplysninger.
Konkurrencemarked	Skibsfinansiering ydes af både private og offentligt ejede og kontrollerede banker.
Administration	...
Kunde-bruger- relationer	Der foreligger ikke oplysninger.

7) Stat-marked Norge

Statslig styring/ statisch engagement Offentlig/ privat.	Det statslige ejede Garantiinstitutt for EksportKredit (GIEK) tilbyder garantier til eksportfinansieringselskabet "Eksportfinans" og til andre finansielle institutioner. Eksportfinans er 97 pct. ejet af de 4 største norske banker.
Beslutningsstruktur	Der ydes ikke subsidier i forbindelse med finansiering af eksport eller hjemmemarkedssalg, herunder rentestøtte. Den almindelige eksportkreditordning kan anvendes. GIEK yder garanter i forbindelse med finansiering af kontraherede skibepå grundlag af en grundig kreditvurdering og mod at låntagters bank pålægger sig en betydelig risiko mod 1. prioritetslån i skibet. Der er landebegrænsning på garantitidsdelen.
Kunde-bruger- relationer	Finansiering ydes i overensstemmelse med OECD-reglerne, dvs. garantii op til 80 pct. (incl. 37 pct. top-up), 8,5 års løbetal og en cost/markedsbase rente, der fastsættes på det åbne rente swap-marked. Der finansieres normalt i national valuta, men der kan tilbydes finansiering i enhver større konvertibel valuta. Risikopremien er ca. 3,36 for både eksport og hjemmemarkedsgaranti. Der kræves 100 pct. selvskyldner-klausjon fra GIEK eller fra anerkendt international bank.
Institutionel struktur	Statlig garanti og administration, samarbejde med private finansielle institutioner.
Administration	Konkurrencemarked
Kunde-bruger- relationer	Eksportfinans og de private banker, domineret af Eksportfinans.

B) Stat-marked Spanien

Statslig styring/ statslig engagement Offentlig/ privat. Subsidieret eksportkredit og finansiering udbydes af den statsjede bank: Banco Exterior de Espana og via den halvprivate bank: Cia. Espanola de Seguros de Credito a La Exportation, samt via private banker. Der foreligger kun begrensete detaljerede oplysninger, men det oplyses, at der i Spanien ydes finansiering på OECD-vilkår, dvs. op til 80 pct. og 8 pct. rente, men med 12 års løbetid og 3 års grace. Der finansieres primært i national valuta, men også i en eller anden konvertibel valuta. Den spanske stat deltaget ikke i krediting i stemmed valuta. Der ydes støtte, såfremt de konkrete kreditingelser overstiger OECD-betingelserne.

Det er oplyst, at subsidierne er begrænset til 3 pct. pr. år.

Institutionel struktur Der foreligger ikke yderligere oplysninger.

Administration

Konkurrencemarked Der foreligger ikke oplysninger.
Kunde-bruger-relationer Der foreligger ikke præcise oplysninger.
Kundebryger relationer Der foreligger ikke oplysninger.
Statssøte Spanien var indtil udgangen af 1991 undtaget fra EU's 7. direktiv om statsstøtte til skibsbygningsindustrien, herunder lofset for statssøte. Det er oplyst, at en række statsjede spanske virksomheder har haft underskud, der er blevet dekket af det statslige holdingsselskab INI.

9) Stat-marked Storbritannien
Statslig styring/ statslig engagement Offentlig/ privat. Eksportfinansiering er administreret af "Export Credit Guarantee Department "ECGD" i Handels-og Industriiministeriet (DTI). Hjemmemarkedsfinansiering tilbydes via det private selskab "Ship Mortgage Finance Co plc. Der ydes garantifinansiering fra Handels-og Industriiministeriet til kommercielle låntagere.

Beslutningssstruktur Subsidieret eksportkredit og finansiering udbydes af den statsjede bank: Banco Exterior de Espana og via den halvprivate bank: Cia. Espanola de Seguros de Credito a La Exportation, samt via private banker. Der foreligger kun begrensete detaljerede oplysninger, men det oplyses, at der i Spanien ydes finansiering på OECD-vilkår, dvs. op til 80 pct. og 8 pct. rente, men med 12 års løbetid og 3 års grace. Der finansieres primært i national valuta, men også i en eller anden konvertibel valuta. Den spanske stat deltaget ikke i krediting i stemmed valuta. Der ydes støtte, såfremt de konkrete kreditingelser overstiger OECD-betingelserne.

Institutionel struktur Statslig eksportfinansiering og privat hjemmemarkedsfinansiering. Finansiering i national valuta.

Administration

Konkurrencemarked Der er sandsynligvis tale om eksistensen af andre private finansielle operatører, særligt på hjemmemarkedsfinansieringsområdet.

Kunde-bruger-relationer

Der foreligger ikke præcise oplysninger.
Der ydes statsstøtte i overensstemmelse med EU's 7. direktiv. Støten ydes til skibsvirksomheder på basis af cost.

10) Stat-marked Sydkorea

Statslig styring/ statslig engagement Offentlig/ privat. Den koreanske Eksport/Import bank (KEXIM), som finanserer sig i Centralbanken, bl.a. ved trek på valutareserverne, men uden statslige omkostninger, er ansvarlig for eksportkreditter, -garantier og/eller eksportkreditforsikring. Både køber og satgerkreditter anvendes.

Som adgangskriterie må køberen betale mindst 20% af kontraktsummen før skibets levering. Lånet må være fuldstændig garanteret af en første klasses bank eller kysterlandets regering eller centralbank.

Finansiering sker op til 85% af nettokontraktsummen, resten finansieres af private banker.

Der finansieres primært i USD, men også Yen, DM og CHF er tilgengelige. Der findes ikke lån- og vekselgaranti.

For hjemmemarkedssalg tilbyder den stats ejede koreanske udviklingsbank (KDB) subsidierede lån. For højsskibe ydes 80 % lån med 13 års løbetal inkl. 5 års grace til LIBOR + 2.

For kystskibe ydes lån med en maksimal løbetal på 10 år incl. en graceperiode på 1/3 med rentesats 10,5 %, efter ved anvendelse af udenlandsk rente LIBOR + 1,25 %.

Der foreligger ikke relevante oplysninger.

Institutionel struktur

Administration

Konkurrencemarked

Der foreligger ikke relevante oplysninger.

Kunde-bruger relationer

Statsselskab

I byggeperioden ydes ved finansiering i USD lån til 10 %, som kan aubringes til en USD-rente på 20 %, dvs. med en intern rente på 10 % p.a., svarende til et subsidium på 20 % over 2 år som følge af renteforskellen. Stativenuet i LIBOR + 1,25 % sværer til under 1 % i subsidie.

1) Stat-marked Tyskland

Statlig styring/ statstlig engagement

Skibsfinansiering tilbydes i Tyskland bl.a. via Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), der er statue og majoritets ejet af den tyske forbundstals. KfW yder finansiering til alle tyske industrierhverv og administrerer de tyske statsstøttede virksomheder til skibe. Forbundsgovernmenten tilbyder ikke statsgaranter i forbindelse med lån i KfW.

Det normale er at sådanne garantier ydes af de tyske lokalregeringer med henblik på at sætte KfW i stand til at tilbyde 80 pct. lån på grundlag af 1. punt.

Der differentieres ikke mellem eksport-og hjemmemarkeds-finansiering, der finder sted på OECD-vilkår, dvs. 80 pct. 8 pct. rente og 8½ år.

Den almindelige tyske eksportkreditordning kan også anvendes.

Der kan ydes en rentestøtte med et fastsat et sluteløft på 2 pct. for lav rentevaluta og et 4 pct. højt for højrentevaluta. Søtten udbetales når lånerenten inkl. marginal oversiger 8 pct. p.a. Rentestøtten udbetales til redet i maksimalt 8,5 år. Lån på OECD-vilkår kan kombineres med hængeløbende lån på kommersielle vilkår.

Der finansieres i DM. Optages lån i anden valuta konverteres lånet til en syntetisk DM-hovedstol. Rederen bærer valutakurs risikoen. Risikopremien ved eksport og hjemmemarkedsfinansiering er fastsat til 0,8 pct.

Institutionel struktur

Administration

Konkurrencemarked

Skibsfinansieringen administreres på den støtige måde, at rammebeløbene blokkes allokeres til de individuelle virksomheder for en 3 årig periode. Virksomhederne er herefter ansvarlige for at anvende finansieringen på specifikke kontrakter. Rammebeløbene er endelige og ikkeudløggende virksomhedenes selektive anvendelse. Det kan foretages en fordeling på flere kontrakter, hvilket medfører en lavere subsidieeffekt pr. kontrakt.

Konkurrencemarked

KfW finansierer ca. 1/3 af skibene fra de tyske virksomheder. Resten finansieres af den private sektor. Det er to skibsfinansieringsinstitutter, som er ejet af de største tyske banker, og som kan yde lån på 60% baseret på udstedelse af obligationer.

Kunde-bruger relationer

Virksomhederne opererer overfor koberne m.h.t det direkte subsidium.

Rentestøtten udbetales til rederen via den bank, der forestår finansieringen. Virksomhederne forhandler direkte med långivende bank, som ansøger om rentestøtte hos KfW.

Statsselskabet i overensstemmelse med EU's 7. skibbyggingsdirektiv, fordele 1:1 mellem central og lokal stat. Der ydes rentestøtte (Werfthilfen) 2-4 pct., direkte virksomhedsstøtte (Wettbewerbshilfen) max. 9 pct. matchning og Finanzbeihilfen 0,425 pct., der fordeles på virksomheder efter omsetning. Staten fordeles inden for en simpel maksimeret budgetramme.

1.2) Stat-marked USA

Statslig styring/ statslig engagement
Offentlig/ privat.

Bestningsstruktur

Der eksisterer ikke subsidierede eksportfinansieringsordninger, men et statsligt garantisystem, der tilbyder garanti op til 87,5 pct. af kontraktværdien med en løbetid på 25 år. Der finansieres i USD med en fast rente og en risikopremie på ca. 1,25 for eksport og 0,75 ved hjemmemarkedsgaranti.

I praksis bygges der på amerikanske værfter kun skibe til hjemmemarkedet.

Institutionel struktur

Statsligt regi - Der opereres via private finansielle institutio- ner.

Administration

Konkurrencemarked

Der foreligger ikke oplysninger om dette.

Kunde-bruger- relationer

Der foreligger ikke oplysninger.

Statssituation

- Direkte incentives til redere, der benytter US værfter til reputation og bøder til de redere, der benytter udenlandske værfær.
- Ordninger der privilegerer skibe bygget i USA (Jones Act). Der ydes ikke længere driftsstøtte til bygning af skibe, hvilket blev stoppet i 1981. - Pr. er der planer om restruktureringssituation i forbindelse med omstilling af værfter fra militær til civil produktion.

Kapitel 4 Er eksportkreditten i Danmark konkurrencedygtig?

4.1 Sammenfatning

I dette kapitel behandles og vurderes konkurrencedygtigheden for den danske eksportkredit, henholdsvis på garanti- og finansieringssiden.

I afsnit 4.3 gives en oversigt over de internationale rammebedingelser, der fastlægger "regelsættet", inden for hvilket den statsstøttede eksportkredit kan udspille sig. Det konkluderes, at hvor Danmark indtil for nylig prioriterede en stram forvaltning af det internationale reglesættet højest, så er situationen i dag mere nuancered. Danske eksportører kan i dag i højere grad påregne at kunne matche konkurrentens kreditdygtighed, også fra de "offensiv" lande.

I afsnit 4.4 påvises, at garantivolumen i Danmark på medium-long-term området har udvist et dramatisk fald de seneste 15 år; en udvikling, der er væsentlig forskellig fra andre OECD-lande, der har oppevret en betydelig vækst i garantivolumene siden 1988. Det konkluderes, at den negative udvikling i Danmark er vanskeligt at forklare, men meget tyder på, at eksportfinansieringen og eksportgarantivolumen i den omtalte periode er blivet stadig mindre konkurrencedygtig, og at dette er en væsentlig medvirkende forklaring på den stedfundne udvikling.

I afsnit 4.5 sammenlignes den danske garantiforhandling med tilsvarende udenlandske garantiorhåndlinger på en række væsentlige konkurrenceparametre. Sammenligningen kan udnyttes i følgende hovedkonklusioner:

- Danmark tilhører en gruppe lande, der er gæt langst med hensyn til at overhale garantidækning af kommercielle eksportkredittsriski til det private forsikringsmarked.
- Generelt tilhører Danmark - med enkelte modifikationer - den gruppe lande, der tilbyder de laveste garantiprocenter.
- Generelt på det danske sortiment af garantiproducter karakteriseres som snart. Hovedparten af konkurrenederlandene kan tilbyde et bredere garantiproduktionssortiment samt bedre dekningssmuligheder end Danmark. Det er høvlig garantidækningsundfugghederne over for bankerne, der er bedre i flere af konkurrenederlandene.
- Danmark tilhører den gruppe af lande, der har relativt høje præmier på med-låntilgangsterm området.
- Det er vanskeligt at sammenligne garantinstituternes risikovillighed. Risikovilligheden med hensyn til afslækning af politiske risici synes på højde med andre lande, om end kapaciteten til at dække større engagementer er begrænset.

I afsnit 4.5.d gemenges garantinstituternes regnskabsresultater, belyst ved netto cash flow. Det fremgår, at OECD-landenes garantinstitutter har udvist store cash

AFSNIT 7

Danmarks Skibskreditfond	7.1
Fiskeribanken	7.2
I Generelt	(1)
II Lån mod sikkerhed i fiskerfartøjer	(1)
III Lån til anlæg på land	(2)
IV Lån til fiskeopdræt m.v.	(2)
V Garanti fra pengeinstitut	(2)
VI Ansøgning	(2)
Landbrugs- og Fiskeriministeriet	7.3
I Støtte til visse strukturforanstaltninger inden for fiskeriet m.v.	(1)
* ophørsstøtte	(1)
* moderniseringsstøtte	(1)
* opdrætsstøtte	(2)
* støtte til forsøgsfiskeri	(2)
II Tilskud til strukturforanstaltninger inden for konsumfiskeindustrien	(2)
III Mål 5a program for fiskerisektoren i Danmark	(3)
Garanti for lån til bygning og ombygning af mindre fragtskibe	7.4
Garantifonden for Skibsbygning	7.5
Rentestøtteordningen	7.6
Ophørsstøtte til erhvervsfiskere	7.7

AFSNIT 7.1 - Danmarks Skibskreditfond

Afsnittet er opdelt i:

I Generelt	(1)
II Låneformål	(1)
III Låntagere	(1)
IV Lånetyper	(1)
V Ansøgning	(2)

I Generelt

Danmarks Skibskreditfond er en selvejende institution, oprettet i 1961 af Danmarks Nationalbank og medlemmer af Finansrådet, Danmarks Rederiforening, Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark og Assurandør-Societetet. Til sikkerhed for Fondens forpligtelser er der tegnet en garantikapital på 300 mio. kr., hvortil kommer Fondens reservekapital.

Fonden har til formål gennem sin lånevirksomhed at finansiere nybygning og ombygning af skibe for danske redere på danske eller udenlandske værfter samt nybygning og ombygning af skibe for udenlandske redere på danske værfter. Endvidere finansieres danske rederes og deres affilierede selskabers køb af nybygninger og second-hand tonnage, samt danske rederes salg af skibe til udlandet..

II Låneformål

Nybygninger:

- * Der ydes lån til handelsskibe til befordring af personer og/eller gods, fiskefartøjer samt bugser- og bjærgningsskibe og andre specialfartøjer
- * Skibet skal have en minimumsstørrelse på 100 BT, hvilket dog ikke gælder bugser- og bjærgningsskibe og andre specialskibe.

Det skal bemærkes, at Fonden ikke finansierer boreplatforme, off-shore materiel o.lign.

Ombygninger:

Der ydes lån til ovennævnte skibstyper, såfremt det udførte arbejde medfører en væsentlig ændring af tonnagen eller væsentligt ændrer lastemulighederne, skroget, fremdriftssystemet eller passagerforholdene.

Køb og salg:

Der ydes lån til danske rederes køb af skibe (uanset om disse er bygget i udlandet) til indregistrering i Danmark eller salg af danskregistrerede skibe til anden reder uanset nationalitet.

Det er Fondens normale praksis at belåne op til 80 pct. af det af Fondens accepterede finansieringsgrundlag. Heri indgår ikke ydelser eller leverancer, som efter Fondens skøn ikke indgår som en integreret del af skibet.

Da der er begrænsninger i Fondens finansiering af betaling til reder i form af royalty-, licens- og goodwillbetaling eller betaling for design eller produktudvikling m.v., må der i låneansøgningen gøres detaljeret rede herfor.

III Låntagere

Fonden kan principielt yde lån til redere uanset disses nationalitet, når Fondens formål i øvrigt er opfyldt. Ud fra en kredit- og sikkerhedsmæssig betragtning findes dog visse begrænsninger.

Såfremt en reder ønsker at benytte sig af en af de statslige garantiordninger, som f.eks. Garantifonden for Skibsbygning m.v., er det et krav, at rederiet er domicileret i Danmark eller et af de øvrige EU-lande.

IV Lånetyper

Fonden kan tilbyde lån enten i USD eller DKK på serielåns lignende vilkår.

Til finansiering af nybygninger ved danske værfter kontraheret inden udgangen af 1996 til levering senest 3 år efter kontraktsdatoen kan tilbydes følgende lånetyper:

USD-finansiering:

Lån ydes som valutalån med enten fast eller variabel rente.

Den variable rente er 6 mdr. USD-Libor med tillæg af Fondens funding- og eller kreditmargin, mens den faste rente vil være lig markedsrente (inkl. nævnte marginaler) på etableringstidspunktet.

Ønsker rederen at fastlåse renten (eller fundingmarginalen ved valg af variabel rente) før skibets levering, kan der indgås en renteaftale herom. Rederen vil i disse tilfælde blive anmodet om at stille sikkerhed for sine forpligtelser i henhold til den indgåede renteaftale.

DKK-finansiering:

Lån i DKK ydes som et DKK-obligationslån, hvor reder bærer kursrisikoen og dermed et evt. kurstab.

Det tilbudte DKK-låneprøvnu er styrende for DKK-obligationslånets størrelse. Reder får således et DKK-obligationslån med en kursværdi, der svarer til det tilbudte låneprøvnu.

Den pålydende rente fastsættes af Fonden (p.t. 6 eller 8 pct.). Låntagers effektive rente afhænger af den markeds курс, der kan opnås ved salg af obligationerne.

For såvel USD- og DKK-lån fastsætter Fonden løbetiden ud fra sædvanlige kreditmæssige hensyn, og der kan normalt ikke påregnes løbetider ud over 12 år. Den samlede løbetid for engagementet inkl. en renteaftale/straksudbetaling kan maksimalt udgøre 15 år.

Forhåndslån kan tilbydes på markedsviskår, og kan maksimalt svare til størrelsen af det tilbudte endelige lån til reder. Såfremt der foreligger en USD-byggekontrakt, og forhåndslånet ønskes optaget i DKK, fastsætter Fonden DKK-forhåndslånets størrelse ud fra en af Fonden beregnet DKK/USD-terminskurs for perioden fra kontrakttidspunktet frem til den forventede leveringsdato.

Forhåndslånet udbetales i op til 8 lige store rater. Forhåndslån vil kunne ydes enten som obligationslån eller som almindeligt lån i DKK (eller i USD, hvis der er indgået en renteaftale).

V Ansøgning

Låneansøgning kan indsendes, så snart kontraheringsviskårne er fastlagt. Der anvendes ikke særlige formularer. Låneansøgningen kan indsendes direkte af ejeren eller værfstet. Det kan dog anbefales at kontakte Fonden på et tidligere tidspunkt for at afdække de finansielle muligheder.

Før låneansøgning kan endeligt behandles, må Fonden have modtaget følgende dokumenter:

- * Byggekontrakt, Memorandum of Agreement eller udkast til disse
- * Generalarrangement med specifikationer
- * Lånsøgers reviderede regnskaber for de sidste tre år samt budgetter for skibets drift for en treårig periode.
- * Certeparti, management- og/eller tilsynsaftale, kontrakt med korresponderende/bestyrrende reder og andre centrale aftaler vedrørende finansieringen af skibet samt
- * En generel og fuldstændig beskrivelse af de involverede finansielle og selskabsretslige konstruktioner.

Ved lån til partrederier, interessentselskaber og kommanditselskaber skal deltagerne indsende regnskaber for de sidste tre år.

På grundlag af det indsendte materiale foretages en kreditmæssig vurdering, der afgør, hvorvidt Fonden vil medvirke ved finansieringen af projektet og i givet flad på hvilke vilkår. Ved vurderingen vil der blandt andet blive lagt afgørende vægt på skibstypen samt låneansøgers bonitet og indtjeningsevne.

Efter at have godkendt låneansøgningen med bilag og efter at have kreditgodkendt projektet og låntagningen vil Fonden fremsende et lånetilbud, som blandt andet vil indeholde en beskrivelse af de sikkerheder, som skal etableres over for Fonden inden lånets udbetaling.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Danmarks Skibskreditfond, Sankt Annæ Plads 1-3, Postboks 3028, 1021 København K, tlf. 33 33 93 33.

AFSNIT 7.2 - Fiskeribanken

Afsnittet er opdelt i:

I	Generelt	(1)
II	Lån mod sikkerhed i fiskerfartøjer	(1)
III	Lån til anlæg på land	(2)
IV	Lån til fiskeopdræt m.v.	(2)
V	Garanti fra pengeinstitut	(2)
VI	Ansøgning m.v.	(2)

I Generelt

Lovgrundlaget for Kongeriget Danmarks Fiskeribank er lovbekendtgørelse nr. 889 af 22. november 1995. Hertil knytter sig vedtægt og udlånsreglement for Fiskeribanken af 7. juli 1995.

Fiskeribanken har til formål at yde lån til dansk fiskeri og akvakultur.

Lån ydes mod pant i fiskerfartøjer, fast ejendom eller løsøre, mod kaution eller anden sikkerhed. Herudover kræves pengeinstitutgaranti efter en trinvist stigende skala på op til 30 pct. af lånebeløbet. I fiskerfartøjer, fast ejendom og løsøre kræves normalt 1. prioritets panteret og/eller anden efter Fiskeribankens skøn passende sikkerhed.

Pantet skal være forsikret, og pantesikkerheden omfattede forsikringssummen. Forsikringsbetingelserne skal bestemme, at Fiskeribankens pant i forsikringssummen kan bibringes, selv om den forsikredes ret til forsikringssummen måtte være forbrudt ved egen skyld.

Lån udmales kontant, men udbetales enten som kontantlån eller som obligationslån. De ydede lån forfalder til indfrielse ved hel eller delvis ejerskifte, samt når pantet ikke længere anvendes efter sit formål eller misligholdes. Gældsovertagelse på uændrede vilkår vil sædvanligvis blive tilladt, såfremt ansøgeren opfylder betingelserne for opnåelse af lån. Låntager har ret til ekstraordinær hel eller delvis tilbagebetaling af lånet efter nærmere aftale med Fiskeribanken.

II Lån mod sikkerhed i fiskerfartøjer

Lån mod sikkerhed i fiskerfartøjer ydes til erhvervsfiskere, selskaber m.v., når disse er registreret i Landbrugs- og Fiskeriministeriet som berettiget til at drive erhvervsmæssigt fiskeri. Det er en betingelse, at den, der ansøger om lån til fiskerfartøjer, har en egenkapital på ca. 15 pct. kontant eller i andre aktiver. Fiskeribankens bestyrelse kan dog nedsætte eller frafalde kravet herom.

Lån til bygning af fiskerfartøjer:

Normalt ydes lån op til 70 pct. af kontraktprisen, hvis Fiskeribanken finder prisen rimelig og sikkerheden tilfredsstillende. Ved kontraktpris over 10 mill.kr. ydes i reglen kun op til 65 pct. Der ydes ikke lån til nybygninger under 200.000 kr. og normalt ikke til nybygninger med brugt motor.

Lånets løbetid er normalt 20 år, dog højst 10 år for mindre fartøjer.

Lån til køb eller ombygning af brugte fartøjer:

Lånet ydes på grundlag af købesum/ombygningsudgifter eller Fiskeribankens vurdering.

Lånegrænser og løbetider er normalt:

- * Fartøjer indtil 10 år gamle: Belåning indtil 60 pct., løbetid 20 år
- * Fartøjer 11-20 år gamle: Belåning indtil 60 pct., løbetid 15 år
- * Fartøjer 21-30 år gamle: Belåning indtil 50 pct., løbetid 10 år
- * Fartøjer over 30 år gamle: Belåning indtil 40 pct., løbetid 10 år.

Fartøjets alder regnes fra udløbet af færdiggørelsesåret.

Lån til motor:

Sådanne lån ydes med 60 pct. af kontraktprisen med tillæg af installationsomkostninger. Løbetiden er sædvanligvis 10 år.

Lån til refinansiering af fiskeribanklån:

Disse lån ydes efter en vurdering af ansøgers og fartøjets økonomi samt af fartøjets udstyr og vedligeholdelsesstilstand med en løbetid på normalt 10 år. Såfremt det skønnes forsvarligt under hensyn til Fiskeribankens sikkerhedsmæssige stilling, kan lånets løbetid i ganske særlige tilfælde udstrækkes til 15 år.

Lån til afvikling af anden gæld:

Under *ganske særlige omstændigheder*, herunder at Fiskeribankens økonomiske interesser tillige tilgodeses herved, kan der ydes lån til afvikling af øvrig kort- eller langfristet gæld. Et sådant lån vil højest kunne have en løbetid på 10 år.

Tillægslåneordningen:

I modsætning til de øvrige lånetyper er denne type lån ikke formålsbestemt. Alt efter fartøjets alder kan Fiskeribanken tilbyde følgende vilkår:

- * Fartøjer indtil 15 år gamle: Belåning indtil 50 pct., løbetid 15 år
- * Fartøjer 16-30 år gamle: Belåning indtil 50 pct., løbetid 10 år
- * Fartøjer 31-40 år gamle: Belåning indtil 40 pct., løbetid 10 år.

Denne type lån ydes ikke, når fartøjet er mere end 40 år gammelt.

Konvertering:

Udbetalte fiskeribanklån kan konverteres, dvs. ombyttes til lån med aktuelle rentevilkår m.v., men med samme kursværdi og samme restløbetid som det oprindelige lån.

III Lån til anlæg på land

Fiskeribanken kan yde lån til erhvervelse eller opførelse af redskabshuse samt ophalerspil og tilsvarende installationer til brug for betjening af fiskerfartøjets drift.

Sådanne lån ydes i reglen med op til 50 pct. af anskaffelsens pris og med en løbetid på 10 år.

Låntager skal indskyde en egenkapital på mindst 10 pct. Fiskeribankens bestyrelse kan dog ned sætte eller frafalde kravet herom.

IV Lån til fiskeopdræt m.v.

Der kan ydes lån til erhvervelse eller opførelse af fast ejendom eller anlæg til brug for opdræt af fisk, krebsdyr eller bløddyr og alger (akvakultur) samt anskaffelse af maskiner og lignende til brug herfor.

Sådanne lån til akvakultur ydes sædvanligvis med op til 60 pct. af udgifterne til erhvervelse eller opførelse af fast ejendom eller tilsvarende anlæg samt 50 pct. af udgifter til udstyr (maskiner m.v.). Hvis udstyret udgør den overvejende del af projektet, ydes dog normalt kun 50 pct. af den samlede anskaffelsessum.

Afdragstiden er højest 20 år for lån i fast ejendom og højest 10 år for lån til øvrigt udstyr.

Ved disse lån til akvakultur kan Fiskeribanken kræve optagelse af realkreditlån, som fradragtes ved udmålingen af fiskeribanklånet. Et sådant krav vil typisk blive stillet i sager af større omfang.

Låntager skal indskyde en egenkapital på mindst 10 pct. Fiskeribankens bestyrelse kan dog ned sætte eller frafalde kravet herom.

V Garanti fra pengeinstitut

Ved långivning fra Fiskeribanken kræves normalt garanti fra et pengeinstitut efter følgende skala:

- * Lån fra 0-20 pct. af pantets værdi: 0 pct. garanti
- * Den del af lånet, der ligger over 20 pct. og indtil 50 pct. af pantets værdi: 15 pct. garanti
- * Den del af lånet, der ligger over 50 pct. af pantets værdi: 30 pct. garanti

På basis af de angivne garantikrav beregnes en garantisum for lånet.

Når Fiskeribankens samlede tilgodehavende i pantet er nedbragt til et beløb svarende til 50 pct. af pantets værdi på etableringstidspunktet, nedsættes garantisummen til et beløb, der svarer til 15 pct. af den del af lånet, der ligger over 20 pct. og indtil 50 pct. af pantets værdi.

Garantien bortfalder, når Fiskeribankens samlede tilgodehavende vedrørende pantet er nedbragt til et beløb svarende til 20 pct. af pantets værdi.

Hvis pantets værdi efterfølgende forøges, så lånet udgør højst 20 pct. af værdien, kan Fiskeribanken efter ansøgning fra låntager mod dokumentation for den forøgede værdi acceptere bortfald af garantien.

VI Ansøgning

Ansøgning og yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Kongeriget Danmarks Fiskeribank, Landgreven 4, 1301 København K, tlf. 33 92 80 00.

AFSNIT 7.3 - Landbrugs- og Fiskeriministeriet

Afsnittet er opdelt i:

I Støtte til strukturforanstaltninger inden for fiskeriet m.v.	(1)
II Tilskud til strukturforanstaltninger inden for konsumfiskeindustrien	(2)
III Mål 5a program	(3)

I Støtte til strukturforanstaltninger inden for fiskeriet m.v.

I henhold til EØF 4028/86 om forbedring og tilpasning af fiskeri- og akvakulturstrukturerne senest ændret ved Rfo. nr. 3944/90, og lov nr. 222 af 22. april 1987 om støtte til strukturforanstaltninger inden for fiskeriet, er der iværksat følgende ordninger:

- a) ophørsstøtte
- b) moderniseringsstøtte
- c) opdrætsstøtte
- d) støtte til forsøgsfiskeri.

Ordningen a) administreres af Fiskeriministeriet, mens sagsgangen for ordningerne b)-d) er som følger: To gange om året kan der indsendes ansøgninger om EU-støtte til Fiskeriministeriet. Her vil de ansøgninger, der opfylder kravene, blive anbefalet over for kommissionen i prioritert rækkefølge. Projekter, der får tilbuddt støtte fra kommissionen, vil yderligere kunne modtage dansk støtte. Ansøgning om EU-støtte fungerer også som ansøgning om dansk støtte. Der kan ikke søges om selvstændig dansk støtte.

a) Ophørsstøtte

Tilskudsområde

Der kan ydes tilskud til ejere af danske fiskefartøjer, der lader deres fartøj udgå af dansk erhvervsfiskeri. For at være tilskudsberettiget skal fartøjer blandt andet:

- * være mindst 5 BRT/GT
- * i året før ansøgningsåret (bevillingsåret) have haft mindst 100 fiskedage
- * være optaget og registreret som fiskefartøj i Skibsregistret, samt
- * have været i ansøgerens eje i mindst 2 år forud fra ansøgningsdatoen, medmindre fartøjet er erinvervet ved tvangsauktion. Ansøgning skal i så fald indsendes senest 14 dage efter tvangsauktionen.

Tilskudsgrænser og vilkår for tilskud

Der er faste støttesatser gradueret efter fartøjets størrelse. Støtten kan dog maksimalt udgøre 80 pct. af fartøjets forsikringsværdi pr. 1. januar 2 år før ansøgningsåret (bevillingsåret). Såfremt forsikringsværdien ikke kan oplyses, begrænses støtten til 80 pct. af fartøjets handelsværdi.

Det er ikke længere en betingelse, at fartøjet ophugges. Fiskeriministeren kan give tilladelse til at indføre et nybygget fartøj, såfremt dette erstatter et større fartøj målt i tonnage (GT/BRT).

Modtagelse af støtte fører til, at ansøgeren i en periode på 5 år ikke kan opnå tilladelse til at anvende et fartøj til erhvervsmæssigt fiskeri, som ikke er registreret her i landet som fiskefartøj.

Ansøgning

Yderligere oplysninger og ansøgningsskema fås ved henvendelse til Fiskeriministeriet, Stormgade 2, 1470 København K, tlf. 33 92 65 00.

b) Moderniseringsstøtte

Tilskudsområde

I henhold til ovennævnte forordning og lov kan der ydes tilskud til projekter vedrørende modernisering af fiskefartøjer, der tager sigte på en forbedret fangstbehandling og opbevaring af fangsterne om bord.

Der gælder blandt andet følgende betingelser:

- * hvis fartøjet er mellem 9 og 12 m pp, skal projektsummen være mindst 12.000 ECU, mens der for fartøjer over 12 m pp gælder, at projektsummen er mindst 25.000 ECU. For alle fartøjer gælder, at projektsummen ikke må overstige 50 pct. af værdien af et nyt fartøj af samme type
- * arbejdet skal udføres på et EU-værft
- * fartøjet må ikke være over 25 år gammelt og skal have været registreret som fiskefartøj i Danmark 2 år før ansøgningstidspunktet.

Tilskudsgrænser og vilkår for tilskud

For fartøjer under 9 m pp (trawlere under 12 m pp) kan der søges op til 20 pct. i tilskud fra EF. For fartøjer mellem 9 m pp (trawlere 12 m pp)-13 m pp kan der søges op til 15 pct. og for fartøjer over 33 m pp op til 5 pct. i tilskud fra EF. Alle fartøjer, der opnår EF-støtte, ydes desuden en dansk støtte på 5 pct. af de støtteberettigede udgifter. I de 5 pct. medregnes den beregnede rentefordel af evt. skibskreditlån eller andet lån optaget med rentefordel. Der kan ikke søges om selvstændigt dansk tilskud.

Fartøjer, der har modtaget tilskud, må i en periode på 5 år ikke sælges uden for EF, ikke anvendes til andre formål end erhvervsfiskeri, ikke ophøre med at fiske samt i første række anvendes til forsyning af Fællesskabets marked.

Ansøgning

Ansøgning skal indsendes til Fiskeriministeriet senest den 31. august eller den 31. januar med henblik på videresendelse til EF-Kommissionen inden hhv. 31. oktober og 31. marts. Ansøgningskema samt yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Fiskeriministeriet, Stormgade 2, 1470 København K, tlf. 33 92 65 00.

c) Opdrætsstøtte

Tilskudsområde

I henhold til ovennævnte forordning og lov kan der ydes tilskud til udvidelse eller modernisering af anlæg til opdræt af fisk, krebsdyr og bløddyr.

Anlægget skal have en kapacitet, der sikrer en varig udnyttelse til kommercielle formål, og den samlede investering skal være minimum 50.000 ECU (ca. 445.000 kr.).

Ansøgningen indsendes til Fiskeriministeriet, der foretager en teknisk/økonomisk gennemgang af projektet for at konstatere, om dette er omfattet af ovennævnte forordning. Projekter, der findes støtteberettigede, prioriteres af Fiskeriministeriet over for EF-kommissionen. Ved prioriteringen fremmes projekter, hvor:

- * der anvendes teknikker, der giver en mindre miljøpåvirkning eller en højere rentabilitet end traditionelle anlæg
- * der opdrættes arter, der ikke tidligere har været opdrættet i større målestok, og arter, hvortil der ikke anvendes foder
- * ansøgeren har uddannelse eller erfaring inden for området

- * ansøgeren finansierer mere end 20 pct. af anlægsfinansieringen
- * ejeren er erhvervsfisker
- * der ydes støtte fra andre offentlige myndigheder.

Der kan endvidere ydes støtte til foranstaltninger, der opnår tilskud fra den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget vedr. fiskeri m.v. i særlige landdistrikter, og til fælles initiativer vedr. aktioner af særlig interesse.

Tilskudsgrænser

Der kan fra EF ydes støtte på op til 25 pct. af projektudgifterne. Såfremt der ydes tilskud fra EF, kan Fiskeriministeriet yde støtte på 10 pct. af projektudgifterne. Der kan ikke søges om selvstændigt dansk tilskud.

Ansøgning

Ansøgning indsendes til Fiskeriministeriet senest den 2. januar hhv. 1. august, med henblik på videresendelse inden den 31. marts hhv. den 31. oktober. Ansøgningsskema og yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Fiskeriministeriet, Stormgade 2, 1470 København K, tlf. 33 92 65 00.

d) Forsøgsfiskeri

Der kan i henhold til ovennævnte lov og forordning ydes tilskud til forsøgsfiskeri og videnskabelig forskning med henblik på blandt andet:

- * at undersøge et farvandsområdes fiskerimuligheder
- * at anvende alternative fiskearter til konsumformål
- * at afprøve og opøve alternativ fangstteknik
- * at tilrettelægge nye produktioner og afsætning heraf.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Fiskeriministeriet, Stormgade 2, 1490 København K, tlf. 33 92 65 00.

II Tilskud til strukturforanstaltninger inden for konsumfiske-industrien

Tilskudsområde

Der kan ydes tilskud til projekter og foranstaltninger, hvis formål er udvikling eller rationalisering af virksomheder, der beskæftiger sig med behandling, forarbejdning eller opbevaring af fisk og fiskevarer bestemt for menneskeføde samt til afsætningsfremmende foranstaltninger for forar-

bejdede fiskevarer. Tilskud ydes i henhold til rådsforordning EØF 4042/89 og lov nr. 124 af 29. marts 1978 med senere ændringer.

Projekter, der indebærer en relativ høj forædling af råvaretilførslerne, og projekter, der inddrager nye eller hidtil mindre benyttede fiskearter i produktionen, vil blive prioriteret. Der vil endvidere ved bedømmelsen af projekterne blive taget hensyn til den eksisterende forarbejdningsskapacitet på området og behovet for de foreslæde projekter.

Der kan ikke ydes tilskud til projekter, hvor de tilskudsberettigede omkostninger udgør mindre end 800.000kr.

Tilskudsgrænser

Der skal ansøges om tilskud både fra EF og den danske stat. Projekter, der opnår EF-tilskud, vil yderligere blive tildelt dansk støtte. Den samlede støtte kan herefter blive på i alt 25 pct. af projektudgifterne. Der kan ikke søges om selvstændigt dansk tilskud.

Ansøgning

Ansøgning indsendes til Fiskeriministeriet. Ansøgningsskema og yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Fiskeriministeriet, Stormgade 2, 1470 København K, tlf. 33 92 65 00.

III Mål 5a program

Formål

I henhold til EU's Forordning EØF nr. 2080/93 af 20. juli 1993 og Forordning nr. 3699/93 af 21. december 1993 er der iværksat ordninger, der har til formål at gøre fiskerisektoren selvbærende i løbet af perioden 1994-99. Ordningerne skal fremme bevarings- og miljømæssigt forsvarlig udnyttelse af de disponible fangstmængder og medvirke til den nødvendige modernisering og udvikling af sektoren.

Ordningerne henvender sig til forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder inden for fiskerisektoren samt fiskerierhvervet og offentlige institutioner.

Mål 5a programmet omfatter alle fiskeriahængige områder i Danmark, det vil primært sige Bornholm, områder langs den jyske vestkyst og Nordjylland.

Tilskudsområde

Følgende støtteberettigede foranstaltninger er iværksat:

a) Tilpasning af fiskeriindsats, dvs. at tilpasse fiskerflådens størrelse til de aktuelle fangstmuligheder, skabe grundlag for fremtidig forsyning af flåden og at bidrage til forsyningen af råvarer til forarbejdningsindustrien. I den sammenhæng kan der ydes præmie til:

- * endeligt ophør med fiskeri
- * blandede selskaber og fællesforetagender.

b) Forsyning af fiskerflåden, dvs. at sikre flådens konkurrenceevne og overlevelse på længere sigt samt at medvirke til udvikling i andre dele af fiskerisektoren, herunder hensigtsmæssig råvareforsyning. I den sammenhæng kan der ydes tilskud til:

- * modernisering af fartøjer
- * bygning af fiskefartøjer.

c) Akvakultur, dvs. at sikre en fortsat udvikling inden for miljømæssige rammer. I den sammenhæng kan der ydes tilskud til:

* etablering, udrustning, udvidelse og modernisering af akvakulturanlæg samt til flytning af eksisterende anlæg.

d) Beskyttede havområder, dvs. beskytte områder, hvor fiskeressourcerne kan fremmes, idet der på længere sigt sigtes mod retablering, beskyttelse og udvikling af ressourcerne for at fremme fangstgrundlaget for det erhvervsmæssige fiskeri. I den sammenhæng kan der ydes tilskud til:

* projekter blandt andet vedrørende placering af kunstige rev i danske kystområder.

e) Fiskerihavnes faciliteter, dvs. at forbedre faciliteterne for fiskere og fiskerisektoren i fiskerihavne. I den sammenhæng kan der ydes tilskud til:

* faciliteter til landing, behandling og oplagring af fiskerivarier, forsyning af fartøjer med brændstof, is, vand, vedligeholdelse og reparation samt forbedring af sikkerhed ved lastning og losning m.v.

f) Forarbejdning og afsætning, dvs. at modernisere og udvikle denne industri ved eksempelvis kvalitetsfremme, markedsundersøgelser og afsætningsfremme. I den sammenhæng kan der ydes tilskud til:

- * investeringer inden for råvareudnyttelse og anvendelse af andre råvaretyper, nye produkter og uudnyttede arter, højere forædling samt miljøforbedringer og kvalitetsstyring.

g) Afsætningsfremme, dvs. at bidrage til en styrkelse af afsætningen og prisniveauet for fisk. I den sammenhæng kan der ydes støtte til:

- * projekter vedrørende fremme af afsætningen, herunder undersøgelser af markedet og af de eksisterende afsætnings- og forarbejdningsforhold, f.eks. kampagner og informationsvirksomhed.

h) Andre foranstaltninger. Herunder kan der ydes støtte til:

- * tekniske studier, undersøgelser og pilotprojekter samt tværgående projekter
- * midlertidigt ophør, dvs. at løse problemer vedrørende uforudsete begivenheder i fiskerisektoren gennem en midlertidig, men koordineret aktion.

Tilskud

Til programmet bidrager FIUF (EU) med ca. 1 mia.kr. og den danske stat med ca. 610 mill.kr. Dette skal dække hele programperioden, der løber fra 1994 til 1999. Yderligere oplysninger samt ansøgning fås ved henvendelse til Landbruks- og Fiskeriministeriet, Fiskeriområdet, Stormgade 2, 1470 København K, tlf. 33 96 30 00.

AFSNIT 7.4 - Garanti for lån til bygning og ombygning af mindre fragtskibe

Formål

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 91 af 28. februar 1986 om garantier til bygning og ombygning af mindre fragtskibe kan der af statskassen ydes garanti for lån optaget til delvis dækning af udgifterne ved bygning og ombygning af mindre fragtskibe (maksimalt 1599 BRT). Ved ombygninger skal skibene have en bruttotonnage på 1000 BRT før ombygning. Garantirammen fastsættes ved de årlige bevillingslove.

Det er en forudsætning for ydelse af bistand af statskassen, at det pågældende skib er eller vil blive optaget i det danske skibsregister.

Lånegränsen og vilkår for garanti

Garanti for lån optaget til finansiering af ny- og ombygninger kan normalt ikke overstige 40 pct. af byggeprisen. Garanti ydes normalt som delvis garanti for et 1. prioritetslån i Danmarks Skibskreditfond på 80 pct. af den af fonden godkendte kontraktværdi. For garantien kan der fastsættes en risikopræmie.

Skibets bygning må ikke være påbegyndt, inden ansøgning om statsgaranti indgives.

Der skal for garanti for lån stilles en i hvert enkelt tilfælde godkendt sikkerhed, og desuden kan der fastsættes sådanne vilkår for ydelse af støtte, som i det enkelte tilfælde findes hensigtsmæssigt.

Ansøgning

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til Erhvervsfremme Styrelsen, Tagensvej 137, 2200 København N, tlf. 35 86 86 86.

Den efterfølgende administration af garantien er overdraget til Hypotekbanken, Landgreven 4, 1301 København K, tlf. 33 92 80 00, hvorfor henvendelser, efter at garantien er bevilget, skal rettes hertil.

AFSNIT 7.5 - Garantifonden for Skibsbygning

Formål og garantiområde

Med det formål at bedre garantistillelsen for ny- eller ombygning af skibe oprettes en statslig fond, Garantifonden for Skibsbygning.

Fonden regarerer pengeinstitutter og forsikringsselskabers garantier for lån i Danmarks Skibskreditfond. Fonden stiller tillige direkte garanti over for pengeinstitutter og forsikringsselskaber, som nu også kan tilbyde lån til ny- og ombygning af skibe på samme vilkår, som gælder for Danmarks Skibskreditfond.

Fondens regarantistillelse kan ske for indtil 5 mia.kr. i perioden 1993 til 1995 til levering over tre år for lån optaget med henblik på ny- eller ombygning. Der kan ligeledes stilles regaranti for tidlige aftaler, såfremt opfyldelse finder sted i perioden 1993 til 1995. Regarantien kan være i såvel DKK som i USD.

Fondens mulighed for at stille regarantier er forlænget indtil udgangen af 1996 - dog max. indtil 30 dage, efter at den nye OECD-skibspakke er godkendt af alle deltagerlande, hvilket forventes at ske i løbet af 1996.

Fondens midler tjener som sikkerhed for stillede regarantier. Midlerne tilvejebringes gennem en risikopræmie.

Garantigrænser og vilkår for opnåelse af garanti

Ordningen vedrører lån optaget i Danmarks Skibskreditfond samt pengeinstitutter og forsikringsselskaber med henblik på ny- eller ombygning af skibe ved danske værfter, dog ikke skibe omfattet af garantioringen for lån til mindre fragtskibe.

Pengeinstitutter og forsikringsselskaber kan stille supplerende garanti for disse lån. Garantien stilles for den del af lånebeløbet, der ligger mellem Danmarks Skibskreditfonds 1. prioritets panteret (max. 60 pct. af kontraktprisen) og det samlede lån (max. 80 pct. af kontraktprisen).

Den af pengeinstituttet eller forsikringsselskabet stillede garanti kan herefter regarereres af Garantifonden for Skibsbygning med 80 pct. af garantien. De resterende 20 pct. af garantien påtager pengeinstitut eller forsikringsselskab sig.

I kreditvurderingen af projektet bør pengeinstittutet eller forsikringsselskabet lægge til grund, at risikopræmien skal være dækende for det aktuelle projekts tabsrisiko samt administrationsomkostninger, hvorved kun kommersielt levedygtige projekter kan komme i betragtning.

Af den til enhver tid udestående garantiforpligtelse, både til Garantifonden og pengeinstitut eller forsikringsselskab, beregnes årligt en risikopræmie på 2 pct.

Den efterfølgende administration af garantien, herunder beregning og opkrævning af risikogarantier, er overdraget til Hypotekbanken, hvortil henvendelser, efter at garantien er bevilget, skal rettes.

I perioden fra meddelelse om garantitilsagn til udbetaling af lånet beregnes en præmie på 0,1 pct. p.a.

Såfremt pengeinstitut eller forsikringsselskab må indfri deres garanti, kan de gøre fondens regaranti gældende for 80 pct. af det samlede garantiansvar.

Ansøgning

Vurderer pengeinstitut eller forsikringsselskab at projektet er kommersielt levedygtigt og derfor meddeler tilsagn om garanti, kan det anmode om fondens regaranti. Anmodningen rettes til Sekretariatet for Skibsgarantiudvalget under Erhvervsfremme Styrelsen. Anmodningen skal indeholde pengeinstituttets eller forsikringsselskabets kreditvurdering af projektet. Skibsgarantiudvalget træffer endelig afgørelse om fondens regarantistillelse.

Sekretariatet for Skibsgarantiudvalget har adresse:

Sekretariatet for Skibsgarantiudvalget
Erhvervsfremme Styrelsen
Tagensvej 137
2200 København N
tlf. 31 85 10 66
tfx. 31 81 70 68

AFSNIT 7.6 - Rentestøtteordningen

Det generelt lavere renteniveau de seneste år har haft som konsekvens, at den nuværende indeks-finansieringsordning er blevet udhulet, hvilket har svækket de danske værfters konkurrenceevne i forhold til værfter i andre EU-lande.

Formålet med rentestøtteordningen er gennem en mere simpel og gennemsigtig ordning at skabe lige vilkår for danske værfter set i forhold til andre EU-lande. Ordningen er således på niveau med EU-Kommissionens loft på 9 pct. af kontraktssummen.

Til ordningen er der årligt afsat 720 mill. kr., hvilket svarer til, at der kan ydes støtte til skibsbygning for en kontraktsum på 8 mia. kr. årligt.

Formål og støtteområde

Rentestøtteordningen omfatter ordrer afgivet til danske værfter fra redere i såvel Danmark som andre EU-lande.

Under ordningen ydes der støtte til reduktion af rederens renteudgifter i forbindelse med skibsbygningen. Rederen optager således lån til finansiering af skibsbygningen på markedsvilkår eventuelt i Danmarks Skibskreditfond, hvorefter rentestøtten ydes.

Rentestøtten beregnes som 9 pct. af skibets kontraktiværdi. Rentestøtten reduceres til 8 pct., såfremt der søges om regaranti via Garantifonden for Skibsbygning. Rentestøtteordningen bortfalder i forbindelse med implementeringen af den nye OECD-skibsfinsanieringsaftale. For mindre skibe med en kontraktiværdi under 10 mio. ECU, beregnes rentestøtten som 4,5 pct af kontraktiværdien. Det lavere støtteniveau skyldes, at den internationale konkurrence er mindre betydningsfuld i forbindelse med placeringen af ordrer for mindre skibe.

Støtten udbetales som engangsbeløb, når skibet leveres. Udbetales rentestøtten som engangsbeløb, andrager dette den beregnede nutidsværdi af de fremtidige støtteudbetalinger.

Ansøgning

Ordningen administreres af Erhvervsfremme Styrelsen, hvortil henvendelse kan rettes.

Erhvervsfremme Styrelsen har adresse:

Erhvervsfremme Styrelsen
Tagensvej 137
2200 København N
tlf. 35 86 86 86

AFSNIT 7.7 - Ophørsstøtte til erhvervsfiskere

Formål og støtteområde

I henhold til lov nr. 1081 af 22. december 1993 ydes - inden for en årligt fastsat ramme - ophørsstøtte til erhvervsfiskere.

Ophørsstøtteordningen løber fra 1. januar 1994 til udgangen af 1998.

Støttegrænser og vilkår for støtte

Ophørsstøtte kan ydes til ansøgere, der ophører med al erhvervsmæssig fiskerivirksomhed, og som på ophørstidspunktet er mellem 55 og 67 år.

Ansøgere skal endvidere have drevet erhvervsfiskeri de forudgående 10 år og de seneste to år have været beskæftiget på det fiskerfartøj, der søges ophørsstøtte for.

Ophørsstøtten udgør årligt 89.800 kr. pr. støttemodtager. Beløbet reguleres af Fiskeriministeriet.

Ophørsstøtten reduceres dog i det omfang, ophørsstøtten, arbejdsindkomst og dagpenge ved sygdom overstiger den maksimale dagpengesats.

Ophørsstøtten udbetales, indtil ansøgeren fylder 67 år. Maksimalt kan den samlede udbetaling andrage et beløb svarende til 10 års ophørsstøtte. Er ansøgeren under 57 år på ophørstidspunktet, reduceres den årlige udbetaling, mens udbetalingsperioden tilsvarende forlænges ud over 10 år.

Ved dødsfald er der mulighed for, at ophørsstøtten kan overdrages ansøgerens ægtefælle.

Ansøgning

Ansøgninger skal indsendes senest tre måneder efter ophørstidspunktet og senest 31. december 1998.

Ophørsstøtteordningen til erhvervsfiskere følger administrativt ophørsstøtteordningen til jordbrugere, hvorfor ansøgning rettes til:

Strukturdirektoratet
Toldbodgade 29
1253 København K
tlf. 33 63 73 00

der ligeledes står til rådighed for yderligere oplysninger.